

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITITI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**Efectele și consecințele
embargoului**

2

**Credit din partea Poloniei
pentru Moldova**

5

**Producătorii de fructe
muncesc de zor, în pofida
embargoului**

7

**Atelier de lucru pentru
AGROinform**

9

Atenție la antrax

12

AGRICULTORII MOLDOVENI PARTICIPĂ LA TÂRGUL PENTRU FERMIERI AGRALIM

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în calitate de organizație care reprezintă interesele agricultorilor, caută activ soluții pentru a diminua efectele embargoului impus de Federația Rusă. Una din măsurile luate este participarea în perioada 18-21 septembrie 2014, la Târgul pentru Fermieri AGRALIM și a Forumului Agricol al Regiunii de Nord - Est, evenimente organizate în județul Iași, România.

În jur de 20 membri ai Federației Naționale a Agricultorilor, preponderent producători de fructe și legume, vor participa la eveniment și vor avea posibilitatea să își expună produsele în cadrul unui stand creat special pentru ei. Iurie Hurmuzachi, vicedirector AGROinform consideră că participarea agricultorilor moldoveni la acest eveniment important va duce la stabilirea noilor relații cu partenerii din România și identificarea unor noi piețe de desfacere pentru aceștia.

AGRALIM este un eveniment așteptat de către fermierii din Regiunea de Nord-Est al României și Republica Moldova. Pentru prima dată el se desfășoară în câmp, iar timp de 4 zile la Ferma Ezăreni, comuna Miroslava, județul Iași, pe o suprafață de 10 de hectare de teren, organizatorii propun fermierilor un nou concept de expoziție agricolă. Participanții la târg vor putea vedea loturi agricole demonstrative, standuri expoziționale a peste

100 de companii din România și de peste hotare, demonstrații cu tehnică agricolă, producători și importatori de mașini și utilaje agricole, echipamente zootehnice, inputuri, furnizori de soluții complete pentru ferme, prestatori de servicii pentru agricultură.

Agricultorii moldoveni vor avea posibilitatea să-și expună produsele, să asiste la diverse demonstrații de tehnică agricolă performantă, dar și să stabilească contacte de colaborare cu oameni de afaceri români și străini. Loturile demonstrative pentru culturi de porumb, floarea-soarelui, sorg, zona de demonstrații cu mașini agricole pentru lucrările solului, semănat, protecția plantelor, mașini de erbicidat testate în câmp, genetica de ultimă oră, tehnologii avansate pentru protecția plantelor, scheme moderne de fertilizare – sunt doar câteva dintre noutățile ediției 2014 a târgului.

Forumul Agricol al Regiunii de Nord-

Est va avea loc în prima zi a expoziției, pe 18 septembrie, iar la dezbateri sunt așteptați peste 500 de fermieri. Reprezentantul AGROinform, Grigore Daraban, specialist agrobusiness și cooperare, va face o prezentare despre sectorul agricol din R. Moldova și noi perspective de colaborare. În cadrul evenimentului va avea loc Gala Premiilor de Excelență în Agricultură în Regiunea de Nord-Est, unicul de acest gen de recunoaștere a excelenței în agricultură și de valorizare a fermierilor, producătorilor agricoli, antreprenorilor în agricultură și consultanților în domeniu din această regiune.

Ansamblul de manifestări AGRALIM este organizat de către Clubul Fermierilor AGRALIM din România în parteneriat cu Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași și alte organizații, printre care AIPA din R. Moldova și Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform.

EFECTELE ȘI CONSECINȚELE EMBARGOULUI

Au trecut aproape două luni de la embargoul instituit de Rusia privind importul de fructe din țara noastră. Guvernul moldoveni au încercat să întreprindă niște măsuri pentru a minimaliza impactul acestor restricții asupra producătorilor autohtoni. Printre primele acțiuni urgente amintim despre decizia de achiziționare a fructelor de către stat pentru instituțiile școlare și dublarea din partea Uniunii Europene (UE) a contingentelor de export fără taxe vamale pentru fructele moldovenești. La începutul lunii septembrie Guvernul a aprobat și un Regulament privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe.

Toate acțiunile luate de autorități au avut ca scop să minimalizeze consecințele embargoului asupra agricultorilor moldoveni. De cealaltă parte, producătorii susțin că este foarte greu să facă față problemelor apărute, unii din ei nu văd nici o ieșire din situația creată. Procedurile de achiziționare a merelor pentru instituțiile școlare este abia la început, iar exportul fructelor fără taxe vamale în UE, de fapt încă rămâne doar pe hârtie. Discuții contradictorii sunt purtate și în jurul Regulamentului privind modul de acordare a sprijinului financiar pentru producători. Mulți dintre ei sunt nemulțumiți de faptul că aceste compensații nu se referă la toți producătorii, alții critică procedura de depunere a dosarelor pentru a primi banii.

Potrivit acestui Regulament statul oferă compensații pentru comercializarea prunelor (soiuri timpurii) și a merelor (so-

iuri de vară și toamnă). Suma totală alocată în acest scop este de 138 de milioane de lei. Dosarele de solicitare a sprijinului financiar pot fi depuse până la 15 octombrie în cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, care le vor prezenta serviciilor teritoriale ale Agenției pentru Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA).

REAȚIILE PRODUCĂTORILOR DE FRUCTE

Iurie Fală, director executiv al Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Fructe, Moldova Fruct, a declarat pentru **AgroMediaInform** că situația în sectorul pe care îl reprezintă este destul de complicată. El susține că efectul embargoului se simte foarte bine, ritmul de export a producției de fructe a încetinit, iar prețurile au scăzut. „Pe de altă parte prețurile la

fructe pe piața locală pentru consumatori nu au scăzut. Din păcate, astfel este organizat sistemul nostru comercial, că ajungem să ne confruntăm cu o asemenea situație contradictorie”. Iurie Fală susține că producătorii de fructe sunt realiști, se știe că nu prea există bani pentru a compensa toate pierderile, totuși măsurile luate de guvern ar trebui să fie mai clare și concrete. „Sunt multe incertitudini referitor la acest Regulament de compensare a pierderilor producătorilor. Nu este clar ce se va întâmpla cu cei care produc mărul în stare proaspătă și care nu-l pot exporta acum niciunde. De asemenea, nu au fost rezolvate probleme privind exportul de fructe fără taxe vamale în România. Sunt niște proceduri birocratice, care sper ca în curând vor fi depășite. Toate aceste situații sunt noi pentru producători și din această cauză există tensiuni”.

Președintele Consiliului de Administrare AGROinform, Alexei Ivanov, fermier din Mălăiești, Orhei, susține că regulamentul de compensare a pierderilor este un pas înainte pentru susținerea producătorilor. „Din păcate, nu toți vor beneficia de acest ajutor. Sunt producători care au vândut marfa la piață și nu au facturi, alții au dat unor agenți economici. Desigur că e puțin ce se face, dar e un pas înainte, vom vedea cum vor fi transferați acești bani”. Ivanov susține că embargoul îi afectează pe toți producătorii, mai mult sau mai puțin. „Eram obișnuiți cu o piață, acum trebuie să căutăm alta. Personal, cât de cât m-am descurcat. Mai am puține mere, prunele le-am dat toate. Dacă mai primesc compensații, cred că nu voi fi în pierdere. Desigur că vindem mai ieftin ca anul trecut. Dacă pruna în 2013 o dădeam cu 1,50-1,80

lei pentru un kg, anul acesta prețul ei nu se ridică la un leu. Unele fabrici de conserve chiar și cu 50 de bani colectează”. Potrivit lui Ivanov sunt producători care au încă prune în livadă pentru că nu au cui le vinde. El speră că această criză va avea un sfârșit și lucrurile vor intra în normal. „Ajung la noi unele informații că mai multe regiuni din Rusia caută modalități pentru a primi produsele noastre, se mai face câte ceva în această direcție, dar nu este calea cea bună”, consideră producătorul.

Vitalie Gorincioi, Președintele „Moldova Fruct” a declarat recent că criza apărută în domeniu va putea fi soluționată doar cu implicarea concretă a statului. El spune că în Regulamentul pentru compensarea pierderilor nu s-a ținut cont de toate propunerile producătorilor, iar acest lucru este dureros. „Noi am dorit compensații pentru toți producătorii nu doar pentru cei care vând către întreprinderile de procesare. De asemenea o mulțime de alte probleme trebuie rezolvate. Investițiile în infrastructura post-recoltare sunt deosebit de necesare”, a mai spus el.

Alexandru Slusari, președintele Uniagroprotect susține că producătorii au mari probleme cu procesatorii de fructe. Aceștia declară un preț de achiziționare a produselor, dar de fapt se cumpără mult mai ieftin. „Mărul este cumpărat de două ori mai ieftin ca anul trecut. Acum prețul real de achiziționare variază între 50-65 bani pe kg, pe când costul producerii unui kilogram de mere este de 2,5-3 lei.” Slusari susține că este necesar ca cel puțin o dată pe săptămână să fie convocată reprezentanții asociațiilor agricole, procesatorilor, băncilor, factori de decizie, pentru a analiza situația și a

găsi niște soluții. Slusari mai spune că de compensații ar trebui să beneficieze nu doar cei care livrează fructe către fabricile de procesare, dar și cei care produc mere în stare proaspătă, care erau exportate anterior exclusiv în Rusia. „Sunt anumite soiuri de mere care mergeau doar spre Est, ele nu se bucură de popularitate în Europa. Ei tot au nevoie de suport financiar, pentru că au pierderi mari”.

Anatol Plăcintă, pomicultor din Sculeni, Ungheni rămâne optimist și acum după aproape două luni de la introducerea embargoului. „Nu am fructe care stau pe câmp, pentru că nu pot să aștept să vină cineva la mine după ele. Caut să găsesc singur soluții pentru a rezolva problemele apărute. Autoritățile au încercat să ne susțină prin anumite măsuri adoptate, dar lucrurile se mișcă foarte greu. Chiar și în ce privește exportul de fructe în România. Am încheiat anumite înțelegeri de livrare a mărfii, dar încă nu pot exporta fără taxe vamale. Aștept să se clarifice situația dată. Este important să muncim bine, să căutăm, să facem tot ce este posibil, că doar așteptând să ne cadă ceva din pod – nu vom avea nici un rezultat.”

PIB ÎN SCĂDERE DIN CAUZA EMBARGOULUI

Experții Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvol-

tare (BERD) au analizat impactul sancțiunilor Rusiei asupra livrărilor de produse alimentare din țările UE, SUA, Australia. Potrivit lor, interdicția importurilor de fructe, legume, conserve și vinuri, dar și produse din carne moldovenești în Rusia s-ar putea solda cu diminuarea Produsului Intern Brut al Moldovei (PIB) cu 0,9%.

Ministerul Economiei al Moldovei a revizuit deja prognoza de creștere a PIB-ului, reducând-o de la 4-5% la 3,5%. Prognozele renovate ale organismelor financiare internaționale (Banca Mondială, FMI, BERD) în legătură cu criza ucraineană și interdicțiile impuse de Rusia, prevăd o creștere a economiei moldovenești de 2-3%, în loc de 3,5-4%, cât s-a anticipat anterior.

Autoritățile continuă să caute soluții pentru aplanarea crizei embargoului. Săptămâna trecută în cadrul unei ședințe a Consiliului Economic de pe lângă prim-ministru s-a convenit asupra necesității unei informări mai eficiente a mediului de afaceri, referitor la regimul comercial cu UE. Iurie Leancă a dispus intensificarea dialogului cu autoritățile europene, dar și cu autoritățile CSI. De asemenea, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov este așteptat pentru audieri în Parlament ca să prezinte un raport privind măsurile adoptate de guvern pentru ajutorarea producătorilor agricoli afectați de embargoul rus.

Arina ROȘCA

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01,
fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) **2 28 53**
Drochia (252) **2 70 32**
Edineț (246) **2 43 84**
Fălești (259) **2 29 51**
Glodeni (249) **2 40 69**
Hâncești (269) **2 34 08**

Nisporeni (264) **2 38 57**
Orhei (235) **2 49 55**
Peresecina (235) **47 2 67**
Râșcani (256) **2 45 84**
Ungheni (236) **2 34 55**
Cahul (299) **2 14 13**

AGROmediainform

Redactor-șef: Arina ROȘCA

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 1058

Tiraj: 3500

A CRESCUT EXPORTUL DE PRODUSE VEGETALE ȘI ANIMALE

În semestrul întâi al anului curent R.Moldova a exportat produse vegetale în valoare de 256,2 milioane dolari, ceea ce reprezintă a cincea parte din totalul exporturilor. Comparativ cu perioada similară a anului 2013, exporturile de produse vegetale au crescut cu 38%. Potrivit unui analize făcute de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, consumatorii din străinătate au beneficiat de 300,5 mii tone de porumb, față de 14,1

mii t acum un an, 160,7 mii t de floarea soarelui (115,7 mii t), 55,3 mii t de grâu (28,4 mii t).

În același timp, exporturile de mere, pere și gutuie s-au redus cu un sfert – până la 31,4 mii t (46,2 mii t), iar exporturile de struguri soiuri de masă - chiar cu 41%. Rusia, cu o cotă de 16%, a fost cel mai mare importator de produse vegetale din Moldova. Aceasta este urma de Turcia (12,4%), Ucraina

(7,8%), România (7,5%).

De asemenea, Moldova a sporit cu 54% exporturile de produse agricole procesate. Exporturile de ulei de floarea soarelui au crescut de 3,6 ori, până la 52,5 mii t, iar cele de zahăr cu 91 %. Principalii importatori de produse procesate din Moldova au fost Italia (33%), Rusia (23,6%), România (10,8%), Germania (7,5%).

În ce privește exportul produselor de origine ani-

mală ele au fost în valoare de 22,3 mil. dolari și prezintă o creștere cu 65,7% în comparație cu anul trecut. Se observă o creștere importantă la exportul de carne de porcine de la doar 62 kg în aceeași perioadă din 2013 la 1,4 mii tone, livrată predominant în Belarus. Totodată, se menționează o sporire a exportului de brânzeturi și cașuri - de 2,5 ori, miere de albine - 3,4 ori, unt și alte substanțe grase - 2,5 ori.

AGRALIM
TÂRG PENTRU FERMIERI

www.forumulagricol.ro / www.gala.clubulagralim.ro
www.expoagralim.ro / www.clubulagralim.ro

Invitație de vizitare

Cel mai mare
TÂRG AGRICOL
al Moldovei **ÎN CÂMP**

18/21 SEPTEMBRIE
EZĂRENI
Stațiunea didactică USAMV Iași

Expoziție în câmp • Loturi demonstrative
Demonstrații cu mașini agricole • Servicii
Soluții de finanțare • Expoziție zootehnică

CUM AJUNG?

DE 583 București - Bacău - Târgu Frumos - Iași
Antibiotice
Metro
Podu Roș Nicolina
8km din Iași zona Belvedere Miroslava
10km din Iași zona Sefșor
Intersecție în localitatea Gura
DN 248 Vaslui - Iași (prin Scăneasa)
Vaslui

Program de vizitare:
J18/D21
septembrie
10.00 - 18.00

Organizator: **abplus events**
Partener principal: **Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară "Ion Ionescu de la Brad"**
Partener: **Primăria Comunei Miroslava**
Partener eveniment: **CAUSSADE semences**

AGRALIM, MAI APROAPE DE FERMIERII DIN REGIUNEA MOLDOVEI

Ediția 2014: **expoziție în câmp, demonstrații cu mașini agricole, loturi demonstrative, forum agricol, gala de premiere**

utilaje în lucru sunt prezentate fermierilor în completarea programului de expoziție, prin participarea expozanților de tehnică agricolă performantă precum NHR Agropartners SRL, Agri Alianța SRL, IPSO, Maschio Gaspardo, Green Expert (dealer Valtra, Vogel Noot, Bosch), Biso România, IRUM, Master Lux, General Leasing, Power Group Internațional, Tehnofavorit, Brett Motors, Guttler KFT, NEXXON, Lantec Industries, MHS Trucks & Bus SRL, FMC BETA, MHP STORE, Grădina Viitorului, WYLZE LOGISTIC, RAVENOL, STAR LUBRICANTS, MONDO TRADE, PROTEHNICA.

Loturile demonstrative pentru principalele culturi agricole au fost pregătite din timp pentru evenimentul agricol al regiunii de Nord-Est de Biochem, Biocrop, Caussade Semences și ABS 2000 SRL. Oferta de inputuri va fi completată în cadrul târgului de companii precum: Pioneer, Procera, Quality Crops, Volanpack, Selenit, Carmeuse Holding, Rod Bun.

Evenimentul expozițional AGRALIM se adresează deopotrivă, prin produsele și soluțiile tehnologice și constructiv prezentate, și fermelor zootehnice, reușind să acopere întreaga gamă de utilaje, echipamente, accesorii, furaje și nutrețuri combinate, inputuri

RIELA, SERE TRANSILVANIA, USE PREST.

Totodată, având permanent în vedere oferirea de informații noi și soluții de sprijin pentru fermieri, organizatorii au prevăzut și o secțiune de prezentare a serviciilor de finanțare pentru agricultură, acestea având o bună reprezentare prin prezența în târg a OTP Bank, Veneto Banca, Bank Leumi România, Raiffeisen Bank, Libra Bank, Credit Agricole, BRD GSG Iași, a Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, a Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și a Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile mici și mijlocii.

UN PROGRAM ATRACTIV DE MANIFESTĂRI PENTRU FERMIERI

AGRALIM, eveniment profesionist complex și unic în regiunea de Nord-Est, se diferențiază net de evenimentele de profil realizate la nivel național prin suita de evenimente conexe care completează partea expozițională și partea demonstrativă a târgului: Forumul Agricol al Regiunii de Nord-Est, cu prezentări de specialitate, noutăți din sectorul agricol și dezbateri în plen

Fermierilor AGRALIM, o comunitate profesională activă cu peste 600 de membri, a Exponews-ului AGRALIM, publicație de eveniment distribuită în 10.000 de exemplare către fermieri și specialiști din regiune și a prezențelor constante ale AGRALIM la evenimentele fermierilor din regiune.

Forumul Agricol al Regiunii de Nord-Est (www.forumulagricol.ro) va avea loc în prima zi a expoziției, pe 18 septembrie. Forumul va aborda în prima sesiune temele: „Noi provocări în atragerea de fonduri europene pentru dezvoltarea rurală”; „Surse de finanțare pentru întreprinzătorii din agricultură”; „Finanțări puse la dispoziție de Grupurile de Acțiune Locală în perioada 2014-2020”; „Soluții inovatoare pentru creșterea randamentului și profitabilității fermei”; „Modernizarea procesului tehnologic în fermele zootehnice”; „Vânzarea și cumpărarea terenurilor agricole-dreptul de preemțiune și soluții la nivel societar”. A doua sesiune a forumului va găzdui o întâlnire-dezbateră a fermierilor cu reprezentanții MADR, APIA, AFIR, LAPAR pe tema “Măsuri de finanțare din cadrul PNDR 2014-2020”. La dezbateră sunt așteptați peste 500 de fermieri.

Gala Premiilor de Excelență în Agricultură în Regiunea de Nord-Est (www.gala.clu-

de Nord-Est”, “Ferma vegetală a anului”, “Ferma de porcine a anului”, “Ferma de ovine a anului”, “Ferma de păsări a anului”, “Managerul anului”, “Producătorul local al anului”, “Tânărul fermier al anului”, “Angajatorul anului”, “Angajatul anului”, “Consultantul anului în domeniul agricol”. În competiție s-au înscris 75 de fermieri din regiune. La Gală sunt așteptați peste 400 de participanți și invitați speciali, fermieri, antreprenori și specialiști în domeniul agricol din regiunea de Nord-Est și R. Moldova, companii care oferă produse suport pentru aceștia, reprezentanți ai consiliilor județene și ai direcțiilor agricole pentru dezvoltare rurală din cele șase județe ale Moldovei.

Evaluarea este realizată de un juriu format din specialiști pe fiecare dintre domeniile vizate de categoriile de premiere, din perspectiva a cinci aspecte ale activității unei ferme: rezultatele afacerii, marketing și piață, tehnic, leadership, măsuri de protecție a mediului. AGRALIM este un produs al organizatorului profesionist de trade-show-uri ABplus Events, companie 100% românească care a impus standarde în industria de târguri și expoziții și activează în România, Polonia, Ungaria și R. Moldova.

„Prin AGRALIM și alte evenimente agricole pe care le pregătim de lansare, dorim să devenim liderul soluțiilor de comunicare cu fermierii din regiunea de Nord-Est. Divizia Agribusiness a ABplus Events beneficiază de întreaga expertiză dobândită în cei 18 ani de activitate ai companiei ca lider pe piața organizării de trade show-uri și evenimente business to business și creator al unor branduri cu notorietate pe plan național și internațional. Am fost prezenți pe tot parcursul anului alături de fermierii din regiune, am dezvoltat parteneriate strategice cu marii fermieri și am creat două importante prilejuri de întâlnire în cadrul Clubului fermierilor Agralim, la care au participat peste 1000 de fermieri. Toate evenimentele premegătoare Agralim au creat așteptarea pentru cel mai important târg agricol al Moldovei. Vă așteptăm la Agralim!”, a declarat Florin Mindirigiu, CEO ABplus Events.

pentru zootehnie, printre expozanți numărându-se Semtest BVN, Mulmix, Agroland, Bandrino Import - Export, Javier Camara, PHARM2FARM.

Sisteme de irigații, sere, silozuri și uscătoare, echipamente pentru cultivarea de legume și fructe sunt prezentate de: NOVUS, HETECH TREND, BRINMAN HUNGARY, ERMA PROD, COLINE-LE ARGEȘULUI GREEN TECH,

cu reprezentanții MADR la nivel central și Gala Premiilor de Excelență în Agricultură în Regiunea de Nord-Est, unicul eveniment de evidențiere a fermierilor, antreprenorilor, angajaților și consultanților în domeniul agricol din regiune. Alături de acestea, se remarcă programul amplu de comunicare cu fermierii pe întreg parcursul anului, prin intermediul întâlnirilor din cadrul Clubului

bulagralim.ro) este unicul eveniment de recunoaștere a excelenței în agricultură și de valorizare a fermierilor, producătorilor agricoli, antreprenorilor în agricultură și consultanților în domeniu din regiunea de Nord-Est. În cadrul galei va fi organizată festivitatea de premiere a performanțelor în agricultură, cu 12 premii acordate la categoriile: “Fermierul anului în Regiunea

AGRALIM, evenimentul așteptat al anului pentru fermierii din Regiunea de Nord-Est, se desfășoară pentru prima dată în câmp, în perioada 18-21 septembrie, la Ferma Ezăreni - Stațiunea didactică a Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași (USAMV), în comuna Miroslava, județul Iași, cu un concept nou, prin care crește în atractivitate: loturi agricole demonstrative, demonstrații cu tehnică agricolă, participarea cu standuri expoziționale a peste 100 de companii naționale și din străinătate, producători și importatori de mașini și utilaje agricole, echipamente zootehnice, inputuri, furnizori de soluții complete pentru ferme, prestatori de servicii pentru agricultură.

Târgul pentru Fermieri AGRALIM propune fermierilor un nou concept de expoziție agricolă și un prim eveniment de acest gen adresat regiunii de Nord-Est a României și Republicii Moldova - expoziție în câmp organizată la Ferma Ezăreni - Stațiunea didactică a USAMV Iași, în comuna Miroslava, la 8 km de Iași, pe o suprafață de 10 de hectare de teren, timp de patru zile, în perioada 18-21 septembrie 2014. Suprafața expozițională a Târgului AGRALIM este completată în premieră, cu o zonă pentru demonstrații cu mașini agricole și loturi demonstrative de porumb, floarea soarelui și sorg.

Ansamblul de manifestări AGRALIM, eveniment profesionist complex și unic prin conceptul propus fermierilor, companiilor și asociațiilor din sectorul agricol, este organizat în parteneriat cu USAMV Iași, AFIR, APIA și ANAR și Direcțiile Agricole Județene din regiunea de Nord-Est, cu susți-

nerea LAPAR și FNGAL, AIPA Republica Moldova și Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform și Federația Națională a Fermierilor din Moldova.

NOUȚĂȚILE EDIȚIEI 2014 AGRALIM

Târgul AGRALIM propune fermierilor interesați să viziteze în mai multe zile expoziția organizată în câmp, în perioada 18-21 septembrie 2014, atractivitatea evenimentului fiind crescută prin programul de demonstrații live ale utilajelor și mașinilor agricole și prezentări de loturi demonstrative ce reflectă soluții de genetică, nutriție și protecția plantelor oferite de firmele expozante.

Loturile demonstrative pentru culturi de porumb, floarea-soarelui, sorg, zona de demonstrații cu mașini agricole pentru lucrările solului, semănat, protecția plantelor, mașini de erbicidat testate în condiții de câmp, genetica de ultimă oră, tehnologii avansate pentru protecția plantelor, scheme moderne de fertilizare prezentate de firme de renume sunt doar câteva dintre noutățile oferite fermierilor la ediția 2014.

Noutăți din domeniul tehnicii și managementului pentru o producție agricolă performantă, inovații din industria de profil, utilaje agricole și soluții software de ultimă generație, inputuri, material săditor, sisteme de irigații, sere, silozuri uscătoare, echipamente pentru cultivarea de legume și fructe sunt disponibile în oferta celor peste 100 de firme naționale și din străinătate prezente în expoziția AGRALIM.

Demonstrațiile zilnice cu

PREȚURILE ALIMENTELOR, LA CEL MAI SCĂZUT NIVEL DIN ULTIMII PATRU ANI

Prețurile alimentelor au atins, în luna august, minimul ultimilor patru ani în condițiile în care prețurile pentru majoritatea grupelor de produse, cu excepția cărnii, au scăzut. Cea mai mare prăbușire a prețurilor a fost înregistrată la produsele lactate, se arată în raportul Organizației pentru Alimente și Agricultură din UE (FAO). Indexul prețurilor care urmărește lunar evoluția prețurilor din coșul de cumpărături pentru cereale, oleaginoase, lactate, carne și zahar a atins nivelul mediu de 196,6 puncte în august, în scădere cu 3,6% comparativ cu luna iulie.

Embargoul rusesc asupra importurilor de produse lactate din statele europene a tras și mai mult în jos prețurile pentru alimente, care, oricum au mai scăzut. Indexul prețurilor pentru lactate a scăzut cu 11,2 procente de la o lună la alta și cu 18,9% de la un an la altul, în timp ce indicele total este cu 3,9% sub nivelul din luna august 2013.

FAO a crescut estimările

privind producția de cereale pentru anul 2014 la 2.512 miliarde de tone, cu 14 milioane de tone peste estimarea anterioară. Astfel, recolta din acest an va fi cu doar 0,5% sub nivelul producției record de anul trecut.

Agencia a crescut și estimările legate de producția de grâu la 716,5 milioane de tone, aproape de nivelul record din 2013 și peste prognoza anterioară de 707,2

milioane de tone datorită unor producții record din China, Rusia, Ucraina sau SUA.

Rezervele mondiale de cereale vor fi de 616 milioane de tone, la finalul sezonului 2015, cu 12 milioane de tone peste estimările anterioare.

Embargoul impus de Rusia asupra importurilor de alimente din Europa, ar putea costa Uniunea Europeană 5 miliarde de euro pe

an. Totalul exporturilor de produse alimentare din UE către Rusia s-a ridicat anul trecut la 11,8 miliarde de euro, iar produsele care fac obiectul embargoului rus au reprezentat 5.1 miliarde de

euro în exporturi în 2013, arată un raport al Comisiei Europene citat de Reuters.

Pe data de 6 august, președintele Rusiei, Vladimir Putin, a semnat un decret care interzice importurile de

produse agricole și alimentare provenite din țările care au impus sancțiuni Rusiei în contextul crizei din Ucraina. Lista include produse din carne și lapte precum și fructe și legume provenite din SUA, UE, Canada, Australia și Norvegia.

În schimb, Elveția este scutită de măsurile introduse de Moscova pentru că nu a participat la sancțiunile impuse de occidentali Rusiei după anexarea Crimeei. Marii exportatori de fructe și legume, precum Polonia și Olanda, resimt deja impactul embargoului. Comisia Europeană caută modalități de a-i despăgubi pe fermierii sau de a găsi noi piețe de desfacere a produselor alimentare.

Federatia Agricultorilor AGROinform prezintă preturile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piete din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe site-ul new.agravista.md 11.09.2014

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	6.00	12.00	10.00	6.00	9.00	8.00	6.00	15.00	8.00	6.00	13.00	10.00	5.00	7.00	6.00
Cartofi	2.00	2.50	2,30	1.80	4.50	2.50	3.00	5.00	4.00	2.80	6.00	4.50	3.00	4.00	3.00
Cartofi timpurii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Castraveți	8.00	13.00	10.00	4.00	12.00	7.50	6.00	12.00	8.00	3.00	12.00	10.00	7.00	7.00	7.00
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	10.00	15.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	2.50	2.50	2.50	2.00	4.00	2.50	2.00	4.00	3.00	3.50	5.00	4.00	3.00	4.00	4.00
Ceapă roșie	-	-	-	-	-	-	15.00	15.00	15.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	30.00	30.00	30.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champinion	-	-	-	38.00	38.00	38.00	30.00	35.00	35.00	40.00	45.00	40.00	35.00	35.00	35.00
Dovlecei	-	-	-	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	8.00	8.00	-	-	-
Gogoșari	10.00	15.00	13.00	10.00	14.00	13.00	10.00	15.00	15.00	15.00	20.00	18.00	17.00	17.00	17.00
Morcov	2.50	4.00	3.00	1.50	4.00	2.50	3.00	5.00	3.50	4.00	6.00	5.00	3.00	4.00	4.00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	15.00	15.00	15.00	-	-	-	-	-	-
Praz	-	-	-	-	-	-	8.00	8.00	8.00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	2.50	2.50	2.50	5.00	5.00	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	5.00	7.00	6.00	4.00	7.00	7.00	4.00	5.00	4.00
Roșii de câmp	3.00	4.00	3.20	3.00	5.50	4.00	4.00	6.00	5.00	2.00	4.00	3.00	-	-	-
Sfeclă de masă	3.00	3.50	3.00	3.00	3.50	3.00	3.00	3.00	3.00	4.00	5.00	5.00	3.00	4.00	3.00
Usturoi	-	-	-	17.00	25.00	20.00	15.00	25.00	20.00	25.00	35.00	30.00	-	-	-
Varză	1.50	2.30	2.00	1.30	3.00	1.50	1.80	2.50	2.00	3.00	4.00	4.00	2.00	2.00	2.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	18.00	25.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	13.00	13.00	13.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	20.00	18.00	10.00	10.00	10.00
Varză de pechin	-	-	-	15.00	15.00	15.00	8.00	8.00	8.00	-	-	-	-	-	-
Vinete	6.00	6.50	6.00	6.00	9.00	8.00	5.00	9.00	7.00	6.00	9.00	9.00	7.00	7.00	7.00
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	21.00	21.00	21.00	-	-	-	20.00	20.00	20.00
Grepfrut	-	-	-	24.00	26.00	24.00	20.00	22.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	35.00	35.00	36.00	30.00	35.00	35.00	-	-	-	30.00	30.00	30.00
Mandarine	-	-	-	32.00	35.00	32.00	30.00	30.00	30.00	-	-	-	-	-	-
Mere	3.50	3.50	3.50	4.00	4.50	4.00	4.00	5.00	5.00	5.00	8.00	5.00	4.00	5.00	5.00
Mere Golden	3.50	3.50	3.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.00	6.00	6.00
Pepene galben (zemos)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.00	8.00	8.00	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	3.00	4.00	3.50	3.00	6.00	4.00	4.00	6.00	5.00	3.00	4.00	4.00	2.00	3.00	3.00
Pere	-	-	-	9.00	9.00	9.00	4.00	8.00	7.00	8.00	10.00	10.00	-	-	-
Piersici	-	-	-	-	-	-	12.00	15.00	14.00	8.00	10.00	10.00	-	-	-
Portocale	-	-	-	22.00	22.00	22.00	20.00	20.00	20.00	-	-	-			
Prune	1.50	2.00	1.50	2.50	3.00	2.50	2.00	4.00	2.50	4.00	5.00	5.00	2.50	3.00	3.00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.00	25.00	25.00	-	-	-
Struguri albi de masă	11.00	11.00	11.00	5.00	8.50	8.00	5.00	10.00	8.00	8.00	12.00	10.00	5.00	6.00	6.00
Struguri roșii de masă	-	-	-	6.50	9.00	9.00	5.00	10.00	9.00	10.00	15.00	10.00	5.00	6.00	6.00
Zmeură	25.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

CREDIT DIN PARTEA POLONIEI PENTRU MOLDOVA

Agencia pentru Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA) va gestiona 90 la sută din creditul de asistență acordat de către Guvernul Poloniei în valoare de 100 milioane euro. Băncile au fost excluse din procesul de acordare a creditului, de repartizarea banilor urmând să se ocupe două structuri de stat. La finele săptămânii trecute, în cadrul unei conferințe de presă Petru Maleru, directorul AIPA a declarat că a fost creat un grup de lucru responsabil de instituirea mecanismului de implementare a creditului de asistență.

La începutul lunii curente Guvernul a adoptat modalitățile privind modul de gestionare a creditului de asistență în valoare de 100 milioane de euro, oferit de Polonia în baza unui Acord între țările noastre. Pentru implementarea și monitorizarea eficientă a Programului de asistență au fost desemnate două instituții separate. Într-un comunicat de presă difuzat de AIPA se spune că organizația respectivă a fost desemnată să gestioneze 90 la sută din credit, fiind responsabilă de implementarea programului pentru domeniul agriculturii, procesării produselor alimentare și infrastructurii aferente acestora. Biroul pentru implementarea proiectului 2KR este responsabil de gestionarea a 10% din credit, care vizează domeniul industriei.

Guvernul R. Moldova a exclus băncile din procesul de acordare a creditului.

Premierul Iurie Leancă a declarat pentru presă că a fost decis acest lucru deoarece băncile percep un comision pentru prestarea serviciilor,

ceea ce duce la scumpirea resurselor creditare. Acesta a fost motivul pentru care s-a decis ca aceste credite să fie gestionate de instituțiile de stat. Premierul consideră că producătorii agricoli vor avea acces mai eficient la resursele creditului, deoarece nu vor exista comisioanele băncilor, iar dobânda în cazul acesta va fi la nivelul de 1%.

CREDIT PENTRU REVIGORAREA AGRICULTURII

Guvernul Poloniei a acordat Moldovei un credit de 100 milioane de euro pentru un termen de 25 de ani, cu o dobândă de 0,15% și o

perioadă de grație de 5 ani. AIPA precizează că scopul general al suportului din partea Poloniei constă în sporirea competitivității sectorului agricol prin restructurarea, modernizarea și creșterea treptată a cotei de produse agricole cu valoare adăugată înaltă. În domeniul agriculturii intervenția va avea două direcții principale de asistență. Prima este modernizarea și restructurarea fermelor specializate în producția de produse agricole tradiționale: legume, fructe, lapte, carne. A doua direcție spre care vor fi orientate resursele financiare va viza investițiile în tehnologii moderne privind procesarea produselor agroalimen-

tare, în scopul conformării la standardele UE, la capitolul siguranța alimentelor și cerințele de calitate.

Contractele urmează a fi încheiate de către antreprenori polonezi și importatori moldoveni și vor fi verificate și aprobate de către Ministerele de Finanțe ale ambelor țări. Bunurile exportate din Polonia în țara noastră în baza acordului stabilit nu vor putea fi ulterior exportate în alte țări decât cu acordul scris din partea Poloniei.

CONDIȚII AVANTAJOASE PENTRU AGRICULTORI

Săptămâna trecută Petru Maleru, directorul AIPA a organizat o conferință de presă pentru a aduce mai multe clarități în legătură cu creditul polonez. El a declarat că a fost constituit un grup de lucru, care în termen de 40 de zile va elabora un manual în care va fi stipulat modul de recepționare a actelor și eliberare a împrumuturilor.

Potrivit lui, toate dosarele vor fi depuse de solicitanți la sediul central al AIPA. În cadrul Agenției va fi creată o subdiviziune specializată care va gestiona sursele parvenite din

creditul polonez. AIPA va recepționa, prelucra și va acorda consiliere solicitanților în ce privește proiectarea, identificarea necesităților financiare, planul de afaceri, studiul de fezabilitate. Actele vor adunate într-un singur dosar și prezentate unei comisii specializate, care va avea câte un membru din cadrul ministerelor de resort și doi reprezentanți din cadrul asociațiilor de profil a fermierilor. Comisia va evalua și decide autorizarea cererilor de acordare a împrumutului. Procedura de recepționare a actelor și de eliberare a împrumuturilor va fi prezentată până la data de 15 octombrie curent. Solicitanții vor putea beneficia de consilierea necesară acordată de către cele 10 ofiții teritoriale ale Agenției, adițional urmând să fie create centre de informare și procesare a dosarelor.

Procesul de examinare nu va dura mai mult de o lună, pentru ca dosarele să fie prezentate ulterior Ministerului Finanțelor care va debursa finanțarea. "Banii însă nu vor ajunge pe contul solicitantului, dar direct pe contul furnizorului din Polonia care va livra echipamentul în țara noastră. În același timp, resursele financiare pe care producătorii agricoli le vor restitui din acest

credit vor fi plasate într-un Fond de recuperare, din care vor fi acordate credite altor producători. Astfel rata de rotație a acestui Fond va fi de trei ori», a explicat Maleru.

În ceea ce privește prevederea stipulată în Acordul de finanțare, potrivit căreia contractul minim de finanțare este de 500 mii de euro, Petru Maleru a menționat că «prin intermediul AIPA contractele mai mici vor fi cumulate, iar astfel va fi evitată plafonarea minimă de 500 mii de euro pentru un contract și asigurat accesul întreprinderilor mici și medii la această finanțare». El a amintit că din procesul de achitare a creditului pentru producătorii agricoli a fost exclus sistemul bancar, iar în acest caz împrumutul va ajunge la beneficiar în condiții extrem de avantajoase. «Creditul va fi acordat solicitanților pentru o perioadă de 5-8 ani, cu o dobândă de până la 1,5%, cu o perioadă de grație de patru ani. Acesta este un credit acordat țării noastre în condiții fără precedent, având scopul de a revigora un întreg sector», a mai spus Maleru, care a precizat că resursele financiare vor fi acordate după principiul «primul venit primul servit».

A. R.

MOLDOVA VA EXPORTA ÎN ROMÂNIA FĂRĂ TAXE VAMALE

Republica Moldova poate exporta carne, cereale și produse lactate în România cu scutire totală de taxe vamale, precizează Direcția Generală a Vămirilor (DGVM). Potrivit unui comunicat a acestei instituții, pentru aceste produse nu mai este necesar ca importatorii să aplice pentru contingent și să garanteze taxele la import. Anterior, importurile acestor produse beneficiau de anumite facilități, prin contingente tarifare anuale scutite de taxe vamale, dar din septembrie, prin Acordul de asociere încheiat între UE și R. Moldova, tratamentul tarifar este mai favorabil.

Produsele care fac obiectul contingentelor tarifare anuale scutite de taxe vamale, prevăzute în anexa I.1 la Regulamentul (CE) nr. 55/2008, sunt: unele sortimente de carne, produse lactate, produse din carne, cereale, zahăr și ouă, dacă se prezintă dovada originii preferențiale (certificatul

EUR1 sau declarația de origine pe factură). De aceea, pentru aceste produse nu mai este necesar ca importatorii să aplice pentru contingent și să garanteze taxele la import, se arată în comunicatul DGVM.

Pentru o parte din legumele și fructele care beneficiază de scutirea com-

ponentei ad valorem a taxei vamale — unele sortimente de roșii, usturoi, struguri, mere și prune, Acordul de asociere prevede o scutire totală de taxe vamale în limitele contingentelor tarifare. Dacă importatorul aplică pentru contingentul tarifar, garanția constituită privind taxa vamală trebuie

să acopere doar componenta cantitativă a taxei vamale și nu întregul quantum al taxei vamale, deoarece componenta ad valorem este scutită în baza regulamentului menționat. Pentru a beneficia de aceste facilități, importatorul trebuie să prezinte, de asemenea dovadă că mărfurile sunt originare

din R. Moldova. Garanția se restituie la momentul alocării contingentului de către Comisia Europeană. Acordul de asociere nu privește regimul TVA și al accizelor și, ca urmare, conform Codului fiscal al României, aceste taxe sunt exigibile la importul în România.

Vicepremierul român Daniel Constantin a declarat recent la București că cele 60.000 de tone de fructe, contingent de export fără taxe vamale aprobat pentru R. Moldova își vor găsi în curând desfacere în România, dar nu vor afecta prețurile produselor similare de pe piața autohtonă. „Contingentul pe care îl are R. Moldova la cele trei ca-

tegorii, la prune, de 10.000 de tone, la struguri de masă 10.000 de tone și la mere 40.000 de tone a intrat în vigoare de la 1 septembrie. Cu alte cuvinte pot să exporte aceste cantități, pot să aducă aceste cantități pe piața unică. Este adevărat, dacă vor aduce pe piața unică, principala piață de desfacere pentru ei, fiind și mai aproape, este România. Au fost anumite contacte pe care le-au avut cu marile lanțuri din România și, din câte am înțeles, se și concretizează o parte dintre ele. Nu sunt cantități foarte mari, care să afecteze prețurile acestor produse pe piața românească», a spus Constantin.

SUNTEM CEEA CE MÂNCĂM

În țara noastră în majoritatea instituțiilor de învățământ copiii mănâncă preponderent carne de pui. **AgroMediaInform** a încercat să afle părerea mai multor specialiști referitor la această situație. Problema care ne preocupă cel mai mult: cât de sănătos este ca generația tânără să mănânce în exces carne de pui, în condițiile în care despre acest tip de carne au loc numeroase discuții contradictorii, în special peste hotare?! Specialiștii străini susțin că în carnea de pui poți să găsești hormoni, antibiotice și alte substanțe nocive, care consumate în exces, pot avea un efect negativ asupra dezvoltării copiilor.

Peste hotarele R. Moldova se discută adesea în contradictoriu despre plusurile sau minusurile cărnii de pui. Anul trecut, într-un raport al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor se spunea că 87% din puii românești sunt tratați cu medicamente. Puii crescute în țara vecină ar fi dezvoltat rezistență la ciprofloxacina, tetraciclina și ampicilina, substanțe care se mai folosesc la tratarea unor infecții sau boli ca otita sau bronșita. Nutriționiștii bat alarma la rândul lor. Chiar dacă crescătorii de pui din Uniunea Europeană nu au voie să folosească hormoni pentru stimularea creșterii puilor, carnea de pui oricum conține hormoni care provin din soia, deoarece această plantă are în componența sa fitoestrogeni. Nutriționista româncă Mihaela Bilic susține că puii nu sunt crescuți cu hormoni, însă sunt hrăniți cu soia care conține fitoestrogen, substanță identică cu estrogenul uman și care se absoarbe extrem de eficient din soia.

Încercările noastre de a găsi un biochimist din R. Moldova care ar putea să ne spună clar dacă soia conține estrogeni, nu au reușit. Alexandru Dascaluc, doctor habilitat în cadrul Institutului de Genetică și

Fiziologie a Plantelor, ne-a declarat că în țara noastră nu se fac studii referitor la prezența fitoestrogenilor în soia și efectele lor asupra organismului uman. Prin urmare, ne putem baza doar pe studiile realizate peste hotare, care ne spun că fitoestrogeni în soia există și ei sunt foarte puternici. Lorina Vudu, conferențiar universitar, șefa catedrei de Endocrinologie din cadrul Universității de Medicină Chișinău, susține că în cantități mari estrogenul poate duce la anumite perturbări în corpul copiilor, aflați în plină creștere. La fetele poate apare menstruația prea devreme, iar la băieții se constată creșterea sânilor și tulburări ale metabolismului.

Surse care își desfășoară activitatea în cadrul mai multor fabrici de pui, ne-au confirmat că în hrana păsărilor se conține soia. Vitalie Postolache medic veterinar la o întreprindere de producere a cărnii din R. Moldova, susține că în republică este interzis utilizarea hormonilor în creșterea puilor. „Mai degrabă ar trebui să ne preocupe tratarea puilor cu antibiotice. Acestea pot avea urmări adverse asupra oamenilor care consumă carne de pui, dacă nu sunt utilizate corect de către cei care cresc păsările. Există

niște recomandări care trebuie respectate și atunci totul va fi în ordine. De exemplu, pot să răspund ce se întâmplă la fabrica unde lucrez. Antibioticele le dau în primele 5 zile de viață a puilor, potrivit recomandărilor internaționale, iar când pasărea a ajuns la maturitate, ele nu mai pot dăuna celor care consumă carnea”.

CE SPUN AUTORITĂȚILE

Contactată de **AgroMediaInform**, directoarea grădiniței 196 din capitală Svetlana Goldenberg, ne-a declarat că în instituția respectivă copiii primesc în alimentație exclusiv carne de pui. Ea ne-a spus că nu administrația grădiniței decide ce fel de carne vor mânca copiii. „Eu pot să hotărâsc ce bucate vor fi gătite din carnea respectivă, dar că avem carne de pui sau altfel de carne, nu decid eu”. La Direcția Generală Educație, Tineret și Sport Chișinău ni s-a răspuns că alimentația copiilor este decisă în cadrul Direcțiilor de învățământ din fiecare sector și aprobată de Cen-

trul de Sănătate Publică.

Maria Tutunaru responsabil din cadrul Secției sănătatea copiilor și adolescenților din cadrul Centrului Național de Sănătate Publică, ne-a declarat că instituția pe care o reprezintă face anumite recomandări pentru alimentația copiilor, însă Direcțiile de învățământ împreună cu administrația publică locală decid ce fel de carne să procure pentru copii, în baza resurselor financiare existente. „Noi considerăm că în general carnea este sănătoasă pentru copii și facem anumite recomandări. Că se decide să se procure doar carne de pui, nu noi hotărâm. Este cel mai ieftin tip de carne și probabil doar pentru asta ajung bani. Sigur că copii ar putea fi hrăniți și cu carne de vită. Nici carnea de porc nu este complet interzisă copiilor, dacă nu e grasă”. Andrei Grosu, șeful Direcției de învățământ sectorul Râșcani ne-a declarat că meniul copiilor este aprobat de Centrul de medicină preventivă. Întrebat de noi cine decide ce tip de carne să cumpere, el a declarat că Direcția hotărăște acest lucru. „Am avut experiențe

neplăcute cu carnea de vită, primeam oase în loc de carne, era necalitativă, am decis să rămânem doar cu carnea de pui. Sunt produse autohtone, certificate sanitare”, ne spune A. Grosu.

Grigore Porcescu, director adjunct ANSA, ne-a declarat că instituția pe care o conduce este responsabilă de monitorizarea producerii cărnii de pui din țară. El ne spune că la noi se respectă recomandările în domeniu. „Nu se permit folosirea hormonilor la creșterea puilor. De asemenea, folosirea antibioticelor este reglementată strict. Ele sunt utilizate doar potrivit indicațiilor: 5-10 zile, astfel că până puilul crește, ele nu mai pot avea efecte negative asupra consumatorilor. Într-adevăr, prezența antibioticelor ar putea duce la formarea unor tulpini în corpul uman, rezistente la anumite tratamente. Din acest punct de vedere trebuie de atras atenție. Crescătorii de pui au registre unde notează tot ce dau puilor în perioada de creștere. Noi verificăm permanent, nu am depistat probleme în carnea de pui, referitor la prezența hormonilor sau antibioticelor”, susține specialistul. Totuși,

potrivit lui, nu este bine de consumat același fel de carne în fiecare zi, mai ales alimentația copiilor trebuie să fie variată.

Nutriționiștii spun: carnea de pui este o carne sănătoasă, foarte indicată. Problema ține de faptul dacă crescătorii respectă sau nu reglementările de creștere a păsărilor. Totuși obiceiul de a hrăni copiii exclusiv cu carne de pui poate duce la un dezechilibru creat dintr-un exces de astfel de carne.

Cu toate că am format zeci de numere de telefon, nu am reușit să aflăm cu exactitate cine și cum hotărăște ce mănâncă copiii noștri. Autoritățile și-au pasat responsabilitățile de la unul la altul, fără a ne oferi niște răspunsuri clare. Acest fapt ne face să concluzionăm că statul este prea puțin preocupat de alimentația celor mici. Până când controversele legate de beneficiile sau pericolele din carnea de pui vor fi clare, fiecare din noi are puterea să decidă ce mănâncă. Din păcate, această alegere nu o au picii din grădiniță, care nu aleg ce să pună în farfurie.

Arina ROȘCA

COMERCIANȚII, ÎNDEMNĂȚI SĂ RESPECTE DREPTURILE CONSUMATORILOR

Agencia Pentru Protecția Consumatorilor (APC) împreună cu Ministerul Economiei, au inițiat o campanie de informare și consultare a comercianților. Denumirea acțiunii este: „Ia atitudine - oferă consumatorilor încredere în tine” și a demarat la Hâncești. În cadrul vizitei de informare și consultare desfășurate în incinta pieței, au fost

oferite consultații comercianților, administratorilor piețelor comerciale și reprezentanților autorităților publice locale referitor la modul de organizare a activității comerciale, ținând cont de bunele practici în relațiile cu consumatorii. De asemenea, s-a discutat despre regulile de utilizare în activitatea de comerț a mijloacelor de măsurare a

masei în incinta piețelor și importanța utilizării corecte a mijloacelor de măsurare.

APC reamintește că această campanie are drept scop să informeze și să educe comercianții din cadrul piețelor, pentru a evita încălcarea drepturilor consumatorilor. Ministerului Economiei și-a propus ca prin aceste

acțiuni să îmbunătățească calitatea serviciilor prestate de comercianți. Campania de informare și instruire a comercianților se va desfășura în piețele comerciale din municipiul Chișinău și din centrele raionale ale țării în perioada 12 - 30 septembrie 2014 în colaborare cu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Institutul Național de

Metrologie (INM), administrațiile piețelor și administrațiile publice locale. Potrivit datelor APC, peste 50 la sută dintre mijloacele de măsurare din piețe nu arată gramajul corect. În urma verificărilor realizate de APC și INM, s-a constatat că fiecare al doilea consumator este păcălit de vânzători. Din 257

de cântare verificate, la 125 s-au înregistrat nereguli. Verificările au fost efectuate în 17 piețe din Chișinău, Soroca, Florești, Cimișlia, Comrat și Bălți.

PRODUCĂTORII DE FRUCTE MUNCESC DE ZOR, ÎN POFIDA EMBARGOULUI

Săptămâna trecută 15 femei, membre ale Rețelei de Socializare a femeilor din agricultură, au mers într-o vizită cu schimb de experiență în satul Colicăuți, Briceni. Vizita a fost organizată de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova, grupul deplasându-se la producătorul de fructe Anatol Jumiga, membru AGROinform din anul 2006. Scopul vizitei a fost familiarizarea membrilor Rețelei care cultivă fructe sau intenționează să inițieze o afacere în acest domeniu, cu tehnologiile moderne de cultivare a fructelor.

Producătorul Anatol Jumiga a început afacerea de la zero în anul 2000. A fost foarte greu la început și acum mai trece prin perioade dificile, dar este mulțumit de roadele muncii sale. În tot ce face are susținerea familiei, chiar mai mult decât atât, de vreo doi ani, feciorul a devenit mâna lui dreaptă și îi poate încredința o mare parte din activități.

Agronom de profesie, Anatol Jumiga ne spune că în agricultură trebuie să înveți permanent, iar experiența este deosebit de importantă. „Dacă un specialist vă va da sfaturi precise, oricum nu ai nici o garanție. Munca aceasta se învață cu timpul, zi de zi. De exemplu, stropirea pomilor – eu încerc diverse variante de stropire. Nu poți să faci anumite lucrări exact în ziua aia, sau cealaltă. Într-un an o faci într-un fel, în celălalt altfel. Totul ține de timp și circumstanțe. Permanent apare ceva nou și trebuie să schimb abordarea”. Anatol Jumiga este membru AGROinform de mulți ani și nu ezită să-i ajute pe toți cei care au nevoie de asistență și sfaturi. El consideră că în acest domeniu este loc pentru fiecare, iar dacă a fost de ajutor pentru cineva poa-

te numai să se bucure, pentru că este important acum, toți împreună, să ne dezvoltăm. Producătorul susține că are de toate în activitatea sa, și bucurii, și adrenalină. „Dacă plouă cu gheață, te întristezi, dacă iese soarele și e timp frumos, te bucuri. Vinzi o mașină cu mere – iar te bucuri. Tot timpul ai parte de bucurii sau tristeți, așa e construită viața”. Are în gestiune 26 ha de livadă cu mere, 22 de ha de livadă tânără de numai doi ani, de asemenea prune și cireșe.

EXPERIENȚA – CHEIA SUCCESULUI

Membrele Rețelei de Socializare au fost deosebit de interesate de afacerea producătorului. Primul lucru care le-a atras atenția a fost frigiderul acestuia cu o capacitate de 400 de tone. Antreprenorul a povestit că frigiderul a fost construit în 2010. „Am luat un credit prin proiectul IFAD, cu sprijinul AGROinform. La 1 aprilie a fost pusă fundația, iar la 1 august frigiderul era de-acum gata. Creditul l-am întors, pentru că anii 2010-2011 au fost foarte buni, roadă bună”, spune Anatol Jumi-

ga. Gazda a explicat pașii corecți care trebuie făcuți când vrei să construiești un frigider, care sunt riscurile și greșelile comise în timpul construcției. El a vorbit despre avantajele și dezavantajele asamblării frigiderului și cât de important este el pentru întreprinderea pe care o administrează, deoarece a dezvoltat considerabil lanțul valoric pentru fructe și i-a dat putere să negocieze prețurile la vinderea fructelor. În anul curent a cumpărat o linie de sortare din Olanda, pentru care a mai luat un credit pe o perioadă de 5 ani. „Încerc să fac tot ce pot. Pe viitor la linia de sortare poate fi anexată spălătoria, este un proiect ulterior”.

Cei prezenți la întâlnire s-au interesat dacă producătorul are cui vinde fructele. Anatol Jumiga a declarat că până în acest

an nu a avut probleme cu realizarea mărții, nu știe cum va fi anul curent. „De regulă, avem cumpărători tradiționali, de ani de zile. Chiar acum am vândut o mașină cu mere frumoase. Este adevărat că prețul e mai mic ca în alți ani, dar suntem bucuroși și așa să meargă. Dacă aş avea toate merele frumoase nu mi-aş face griji, dar sunt și fructe mici, care nu sunt întrebate. Acestea sunt riscurile din agricultură, sunt ani când câștigi mai bine, sunt ani când abia reușești să faci față cheltuielilor. Eu sunt bucuros că pot să plătesc angajații, impozitele, creditele. În prezent avem multă marfă depozitată pentru care nu am semnat încă nici un contract”.

Doamnele din Rețea au avut întrebări referitor la îngrijirea livezilor, stropirea pomilor, culesul și păstrarea fructelor. O problemă cu care se confruntă producătorul este ciuperca rapănului mărului. Producătorul spune că singur face schemele pentru stropire, deoarece este specialist în acest domeniu. Susține că în fiecare an variază numărul de stropituri, totul depinde de cum este anul. „Este foarte importantă experiența în munca noastră. Agricultura nu este o știință exactă, tot timpul trebuie să înveți. De exemplu, într-un an stropești dimineața, în alt an stropești noaptea. Nu poate nimeni exact să-ți spună cum anume să faci.

Există particularități, totul se învață pe parcurs”, ne spune Anatol Jumiga.

LECȚII ÎN LIVADĂ

După ce au vizitat frigiderul, linia de sortare, depozitele, femeile din Rețea au mers în livezile producătorului. Acolo antreprenorul le-a spus despre problemele pe care le întâmpină în livezi. Potrivit lui, iepurii și șoarecii pot provoca mari pagube la copaci. „Să nu lăsați șoarecii în livadă. Au ros pomul și nu mai aveți ce face”, spune Anatol Jumiga. Membrele Rețelei s-au interesat despre organizarea lucrului, prețul plătit pentru angajați la culesul roadei. Producătorul a vorbit despre necesitatea unor fântâni arteziene, acest fapt i-ar permite să organizeze o livadă super-intensivă. Vizitatoarele au văzut livada de mere, de prune, de cireșe, precum și livada tânără de mere, de numai doi ani. Producătorul spune că a vândut toată pruna, zice că cireșele au fost deosebit de întrebate anul acesta. Din experiența lui de la începutul afacerii, Anatol Jumiga susține că numai doi ani au fost foarte buni: 2010 și 2011. „În toată această perioadă au mai fost vreo trei ani mijlocii, restul au fost ani grei. Totuși mă bucur că în acest an, cu tot cu embargoul acesta, marfa este realizată”.

De asemenea, oaspeții și producătorul au abordat problemele cu care se confruntă în prezent agricultorii. Cei prezenți au subliniat cât de important a fost introducerea agriculturii ca prioritate națională în Strategia de Dezvoltare a R. Moldova pentru anii viitori și speră la sprijin concret din partea statului în acest sector. Anatol Jumiga ne spune că este foarte importantă susținerea specialiștilor pentru cei care vor să inițieze o afacere în agricultură. „Eu nu am nevoie de acest lucru, pentru că sunt specialist. Însă sunt băieți care nu știu cum să sădească o livadă, nu știu să o îngrijească. Se aventurează, iar peste câțiva ani pierd totul. Din partea Ministerului Agriculturii ar fi bine să existe niște recomandări referitor la

soiurile de mere pe care să le creștem. Sunt mere care nu sunt solicitate în Europa. Atunci când se sădește livada, oamenii ar trebui să afle de la specialiști ce fel de copaci să pună. De exemplu, să li se spună, nu puneți mere de acestea că nu o să aveți unde le vinde. Puneți de celelalte, pentru că sunt foarte populare acolo și acolo. La noi agricultorii procedează de capul lor, nu au nici un sprijin de nicăieri”, susține producătorul.

Anatol Jumiga crede că încă nu este pe deplin pregătit pentru a vinde în Europa. „Anul acesta va fi greu de vândut. Merele se solicită de la 70 mm diametrul în sus, restul se aruncă sub pom. Înainte vindeam și cu diametrul de 60-65 mm. Au sunat recent din România să vindem mere. Le spun că dau merele Golden măr cu 4 lei kg, sunt mere deosebite, le-am cules ca pe ouă, atent, cu mănuși. Ne-au propus 2,50 pentru un kilogram, dar acesta este costul de producere a mărului”.

În prezent prioritar pentru producător este aduna roada, să o depoziteze și să găsească cumpărători. Multe fructe vor merge la procesare. Pe viitor are multe planuri de realizat. „Am sădit livadă de mere, vrem o livadă de sâmburoase. Îmi doresc încă un frigider de 400 de tone, linii de ambalare și să creștem fructe cât mai bune”. Consideră că criza embargoului va afecta pe mulți agricultori, dar va trece. Unii se vor speria și vor cădea, dar cei care vor trece peste, vor avea grijă de livezi, nu vor lăsa mâinile în jos, în viitor vor reuși să meargă mai departe. Membrele Rețelei au mulțumit producătorului pentru sfaturile primite, iar la final acesta le-a spus să nu le pară rău că suntem în perioada reformelor, pentru că generația copiilor noștri o va duce mai bine.

Proiectul „Rețeaua de socializare a femeilor din agricultură” este susținut de Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED) finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Corporația Provocările Mileniului (MCC).

REPREZENTANȚII USAID ȘI ACED ÎN VIZITĂ LA GRUPUL DE PRODUCĂTORI DIN HÂNCEȘTI, ASISTAT DE AGROINFORM

La 24 august 2014, reprezentanții Agenției SUA pentru Dezvoltarea Internațională (USAID), Proiectului Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED), împreună cu Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform, au realizat o vizită de lucru la grupul de producători „Verifruit” din orașul Hâncești, înregistrat ca cooperativă de întreprinzător. Scopul acestei vizite a fost familiarizarea mai detaliată cu activitatea grupului care produce și comercializează fructe și anume mere și prune.

În cadrul vizitei au participat Rodica Miron, Manager de proiect/ Sectorul de creștere economică USAID, James G. Herne, Director de Proiect ACED, Viorel Leahu, Specialist investiții în lanțuri valorice, lider de echipă ACED, Andrei Botezatu, Specialist în dezvoltarea asociațiilor ACED și Iurie Hurmuzachi, Vice-direcțor AGROinform. Întrevederea dintre oaspeții de la Chișinău și membrii grupului a avut loc chiar în livadă. Reprezentanții ACED au adresat producătorilor numeroase întrebări care țin de formarea grupului, activitățile curente, distribuirea sarcinilor. Ei au fost interesați de procesul de accesare a noilor piețe, dar și de problemele cu care se confruntă în prezent producătorii.

Membrii grupului au relatat despre începutul activității lor. Grupul de producători de fructe a fost creat în anul 2013 și administrează un teren agricol pe o suprafață de 123 ha în or. Hâncești. Ei gestionează în jur de 68 ha de livadă și 50 ha teren arabil. Suprafața de livadă este constituită din 32.82 ha de mere

și 35.36 ha de prune. Livada a fost plantată în anul 2007-2009 și în anul 2014 a intrat pe rod deplin. Livada de mere este plantată după două tehnologii: 12.6 ha este livadă semi-intensivă pe portaltui M-26 și 20.22 ha pe portaltui MM-106. Potențialul de producere a membrilor grupului de producători constituie cca. 800 tone de mere și 450 tone de prune în sortiment variat, produse ce se bucură de cerere pe piața locală și regională.

REALIZĂRILE GRUPULUI

Agricultorii din Hâncești au apreciat asistența primită din partea Federației AGROinform, cu suportul ACED finanțat de USAID și MCC. Una din activitățile importante care i-a ajutat pe membrii grupului să-și determine clar investițiile pentru viitor, a fost participarea lor în cadrul unui turneu de studiu în Polonia. Ei au avut posibilitatea să facă cunoștință cu diverse tehnologii moderne de producere a fructelor, infrastructura de păstrare, prelucrare,

canalele de distribuție.

O altă activitate importantă pentru grupul de la Hâncești a fost schimbul de experiență în interiorul R. Moldova. Membrii grupului au vizitat mai mulți producători de fructe din nordul țării. Scopul acestor vizite a fost perfecționarea tehnologiilor de producere a fructelor; vizitarea frigiderele moderne pentru păstrarea fructelor și analiza posibilității de asamblare în or. Hâncești, precum și stabilirea contactelor directe cu producătorii de fructe cu experiență bogată în domeniu. În cadrul unei asemenea vizite cu schimb de experiență, membrii grupului au făcut cunoștință cu un agregat pentru introducerea îngrășămintelor lichide în sol, confecționat de către un antreprenor și care este foarte util în perioadele secetoase. Ulterior membrii grupului au construit ei singuri un astfel de agregat.

Vizite de lucru au fost realizate la câteva întreprinderi care dispun de depozite frigorifice, membrii grupului fiind deosebit de interesați de acest subiect,

deoarece una din marile probleme pe care le are cooperativa este lipsa infrastructurii de păstrare a fructelor. În cadrul acestor vizite, producătorii de fructe din Hâncești au găsit răspunsuri la multe întrebări din domeniul tehnologic și de implementare corectă a investițiilor în comun, orientate spre dezvoltarea lanțului valoric la producerea fructelor. Ei și-au aprofundat cunoștințele în domeniul aplicării corecte a produselor chimice pentru combaterea integrată a bolilor și dăunătorilor la fructe, aplicarea îngrășămintelor minerale pentru asigurarea obținerii de recolte stabile și de calitate, aplicarea lucrărilor mecanizate de întreținere a solului pentru conservarea umidității și reducerea consumului de resurse energetice. De asemenea, ei au cunoscut noi procedee aplicate la asigurarea recoltării corecte a fructelor și transportarea - depozitarea lor, selectarea tehnologiilor moderne la implementarea investițiilor în comun la asamblarea unității frigorifice destinate depozitării și păstrării fructelor. Producătorii au declarat că aceste experiențe le-au dat șansa să implementeze noi elemente tehnologice și să definitiveze și selecteze varianta cea mai optimă de asamblare a unui frigider la Hâncești.

PLANURI MARI PENTRU VIITOR

În ce privește planurile de viitor, grupul de producători „Verifruit” își dorește să construiască un frigider pentru păstrarea fructelor cu o capacitate de 500 tone. În vederea atingerii acestui obiectiv, în cadrul asistenței oferite de AGROinform, a fost elaborat un simulator economic, unde au fost definitive calculatele pentru viitoarea investiție, după care a fost realizat un plan de afaceri. Membrii grupului au menționat necesitatea suportului instituțional pentru viitor. Deoarece Legea privind cooperativele de întreprinzător este încă una foarte nouă în țara noastră, iar cooperativa ca întreprindere, la fel este o formă nouă de organizare, producătorii au nevoie în continuare de suport informațional și ajutor pentru implementarea regulamentelor interne de activitate. Sunt apreciate de asemenea vizitele cu schimb de experiență și asistența în dezvoltarea marketingului cum ar fi: marca comercială, canalele de distribuție, relațiile cu mediul de afaceri.

La nivel de producere grupul de producători intenționează să planteze hectare întregi de cireșe, vișini, mere

de vară, caise, prune etc. Un obiectiv important este asamblarea sistemului de irigare prin picurare pentru livada de mere semi-intensivă. La nivel de dezvoltarea a lanțului valoric, strategia de bază a grupului este orientată pentru investiții capitale în păstrarea și procesarea fructelor pentru crearea de valoare adăugată la comercializarea producției în stare proaspătă și procesată. Se dorește asamblarea unui frigider și construirea unei uscătorii pentru procesarea (uscarea) fructelor.

Federația AGROinform deține o experiență bogată în crearea și dezvoltarea grupurilor de producători. AGROinform este partenerul Proiectului Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED) pentru a oferi suport și asistență grupurilor de producători din țară. Proiectul este cofinanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Corporația „Millennium Challenge Corporation” (MCC). Obiectivul principal al acestui proiect constă în sporirea succeselor sectorului agricol moldovenesc în producerea și comercializarea produselor cu valoare adăugată înaltă.

Arina ROȘCA

ATELIER DE LUCRU PENTRU AGROINFORM

În perioada 2-5 septembrie 2014 angajații oficiului național ai Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform, au participat la un atelier de lucru organizat în județul Suceava, România. În cadrul atelierului de lucru s-au făcut totalurile primului semestru al anului curent, s-au discutat activitățile care au fost realizate, dar și planurile de viitor. La finele atelierului, angajații AGROinform au reușit și să viziteze mai multe obiective turistice din regiune.

La 2 septembrie angajații oficiului național AGROinform s-au îndreptat spre destinația Sucevița, județul Suceava pentru a se întruni în cadrul unui atelier de lucru într-un anturaj mai special, departe de capitală. Scopul acestui atelier de lucru a fost realizarea unor bilanțuri pentru prima jumătate a anului curent, precum și planurile și proiectele pentru perioada următoare. „În astfel de momente, când ne apropiem mai mult de natură, ne detașăm de activitatea și atmosfera obișnuită, reușim să devenim mai relaxați, să reflectăm mai mult”, susține Aurelia Bondari, director executiv AGROinform. Angajații oficiului național au relatat în cadrul atelierului despre ocupațiile și rolul lor în Federație, activitățile realizate în cadrul programelor ICAS și ACED și au venit cu propuneri de dezvoltare și extindere a serviciilor noastre.

Prima prezentare din cadrul atelierului a fost făcută de Grigore Daraban, specialist agrobusiness și cooperare. El a vorbit despre asistența pe care o acordă cooperativelor, cercurilor de studiu și grupelor de producători. În cadrul programului ICAS, Daraban oferă asistență pentru 10 cercuri de studiu ale fermierilor.

„Aceste cercuri de studii sunt implicate în producerea legumelor, fructelor, strugurilor, creșterea bovinelor. Noi le oferim materiale de studiu, instruiți, vizite cu schimb de experiență. În urma acestor activități, fermierii își îmbunătățesc tehnologiile de producere și își sporesc veniturile”, susține specialistul. De asemenea, în cadrul aceluiași program sunt asistate 5 cercuri de studiu pentru tineri. „Pentru 10 cooperative oferim suport în vederea dezvoltării afacerilor, identificarea surselor de finanțare, planuri de fezabilitate”. În cadrul programului ACED se acordă consultanță pentru 4 grupuri de producători.

ASISTENȚĂ PENTRU AGRICULTORI

Asistența cercurilor de studiu comunitare, coordonarea activităților rețelelor femeilor antreprenoare din agricultură, este domeniul de care se ocupă Natalia Papuc specialist gender al Federației. Cercurile de studiu comunitare sunt grupuri de instruire a adulților care au ca scop mobilizarea comunității, promovarea femeilor li-

dere, sporirea competitivității prin studierea în comun. În prezent AGROinform asistă 10 astfel de cercuri. În prima jumătate a anului 2014 în cadrul Rețelelor de socializare a femeilor antreprenoare din zonele NORD și CENTRU, au fost desfășurate numeroase instruiți, ateliere de lucru, mese rotunde, vizite de studiu/schimb de experiență. Au fost create două baze de date a membrilor rețelelor și mai multe buletine informative.

„Vreau să menționez că în perioada următoare în cadrul cercurilor comunitare vom organiza mai multe activități. Suntem foarte mulțumiți de parteneriatul dintre cercurile de studiu comunitare cu diferiți agenți economici locali și autoritățile publice locale. Femeile din cercurile comunitare și rețelele de socializare au demonstrat că au un potențial enorm, numai că activitățile lor trebuie orientate în direcția corectă cu sprijinul nostru, al specialiștilor AGROinform”, crede Natalia Papuc.

Specialistul principal agrobusiness Vadim Codreanu are în gestiune domeniul de asistență pentru grupele de vânzări, grupele de producători și elaborarea planurilor de afaceri. Printre activitățile desfășurate de el sunt atelierele de lucru pentru elaborarea planului de asistență cu participarea membrilor grupurilor de vânzări, consultanță de grup, informarea membrilor, seminare la nivel regional și național, vizite cu schimb de experiență, asistență la negocierea și efectuarea tranzacțiilor de vânzare-cumpărare etc. „Referitor la planuri de afaceri, în cadrul proiectului ACED am elaborat câteva astfel de planuri de afaceri în vederea

finanțării pentru infrastructura post-recoltare și anume frigider și în unele cazuri infrastructura de ambalare, vorbim despre fructe în acest caz. Câteva dintre producători au primit deja finanțare în urma planurilor elaborate”, susține V. Codreanu.

REȚEAUA – ÎN CREȘTERE

Despre dezvoltarea și menținerea sistemelor informaționale de marketing și anume site-urile: www.agravista.md și www.agrimarket-blacksea.com a vorbit Maria Cervatiuc, specialist principal marketing. Printre activitățile din prima jumătate a anului au fost colectarea și plasarea prețurilor angro pentru fructe și legume de pe piețele interne, sintetizarea și plasarea prețurilor angro de pe 4 piețe internaționale (Copani, Lvov, Bronishe, Constanța), plasarea prețurilor producătorilor de cereale, elaborarea știrilor, atelier de lucru pentru colecători. Printre intențiile viitoare ale specialistului marketing sunt dezvoltarea și menținerea sistemelor informaționale amintite mai sus.

Svetlana Arpinte, manager dezvoltare instituțională, în prezentarea sa a subliniat faptul că rețeaua AGROinform și puterea ei de reprezentare este în creștere considerabilă. În prima jumătate a anului

2014 au fost realizate mai multe activități la nivel național cum ar fi ateliere de lucru, elaborarea strategiei AGROinform pentru anii 2014-2016. În cadrul mai multor ședințe ale Consiliului de Administrație s-au adoptat măsuri pentru ameliorarea mediului de afaceri agricol și modalitățile de organizare și desfășurare a protestului din 28 mai 2014. De asemenea, a avut loc Conferința națională unde a fost adoptată Rezoluția Adunării Generale. O altă activitate realizată a fost ajustarea bazei de date cu membrii AGROinform. „Informația din baza de date ne oferă o imagine în ansamblu asupra situației membrilor din rețea: avem denumirea întreprinderii, anul nașterii, studiile, angajații, suprafața cultivată pe sectoare, efectivul de animale deținut, capacitățile de păstrare / procesare”, ne spune S. Arpinte. La nivel regional au avut loc adunări cu organizațiile primare, s-a oferit informații și consultanță pentru membri, au fost publicate materiale în presa locală.

Iurie Hurmuzachi, vicedirector AGROinform a analizat activitățile de lobby și advocacy ale AGROinform. El a amintit în acest context despre participarea membrilor organizației în cadrul grupului de lucru privind elaborarea propunerilor pentru subvenționarea agriculturii, precizând că propunerile noastre au

fost adesea acceptate de către factorii de decizie. De asemenea, AGROinform a stabilit parteneriate durabile cu alte organizații care activează în sectorul agricol, dar și cu instituții de stat precum Ministerul Agriculturii și AIPA. „În cadrul unei ședințe comune a consiliilor organizațiilor partenere am decis organizarea protestelor de la finele lunii mai. De asemenea, împreună am elaborat 5 scrisori și poziții comune, unde am avut 24 de solicitări dintre care 18 au fost aprobate. Au fost organizate 6 conferințe de presă care au adus în atenția publicului probleme precum prețul la combustibil, necesitatea majorării fondului de subvenționare etc. În ultima perioadă colaborăm foarte bine cu factorii de decizie, iar parteneriatele stabilite sunt foarte importante”, a mai spus vicedirectorul AGROinform.

În linii mari în cadrul atelierului s-a discutat despre sarcinile de bază a fiecărui specialist în parte, comunicarea internă și externă a organizației, s-au făcut propuneri pentru îmbunătățirea calității serviciilor noastre. Pe lângă faptul că au muncit, membrii oficiului național au reușit să viziteze mai multe obiective turistice din regiune, cum ar fi mănăstirile Putna și Sucevița, precum și chilia lui Daniil Sihastru.

A.R.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri (acreditați la programele IFAD și proiectul ACED)
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiți în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați oficiul național de coordonare și organizațiile regionale ale Federației AGROinform
Tel.: 373 22 23 56 98
Fax: 373 22 23 78 30
www.agroinform.md
www.agravista.md

UN CENTRU AGROALIMENTAR ÎN CHIȘINĂU

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) a anunțat un concurs pentru atragerea investițiilor în vederea realizării proiectului pentru construcția unui Centru Agroalimentar la Chișinău. Potrivit unui comunicat de presă al Ministerului, realizarea primei etape a proiectului constă în crearea bazei tehnico-materiale pentru procesarea și comerțul produselor agricole, prin atragerea investițiilor în valoare totală de 20 milioane euro.

Concursul de selectare a investitorului pentru finanțarea a 50% din costul total a primei etape a proiectului, se va desfășura conform procedurilor stabilite în Regulamentul privind atragerea investițiilor în societățile comerciale cu capital public sau public-privat, aprobat printr-o hotărâre de guvern. Propunerile pretendenților trebuie să includă viziunea privind proiectul pentru construcția și funcționarea obiectului, dezvoltat pe principii cost-beneficiu și cost-eficiență; planul de afaceri privind exploatarea și dezvoltarea centrului, pe termen mediu și lung; notificare de la o bancă comercială europeană cu privire la capacitatea fi-

nanciară a investitorului; documente ce confirmă experiența punerii în aplicare și gestionarea proiectelor similare la nivel internațional. Propunerile vor fi acceptate până la 1 octombrie.

Vasile Bumacov, Ministerul Agriculturii a declarat recent pentru presă că construcția unui centru agroalimentar este unul din proiectele pe care nu a reușit să-l realizeze din numeroase motive. „În sfârșit, în această toamnă vom începe construcția în parteneriat cu mai mulți agenți economici și Banca Europeană de Investiții a pieței angro de produse agroalimentare. Am avut de depășit numeroase obstacole pentru a reuși.

Sunt sigur că apariția acestei structuri autonome va contribui la eliminarea multiplelor verigi de intermediari între producători și consumatorii de produse agricole”, crede ministrul.

Ideea de a construi un centru pentru prelucrarea și comercializarea produselor agricole a fost lansată încă în anul 2010, iar în 2012 se planifica darea în exploatare a obiectului. Centrul Agroalimentar Chișinău va avea o suprafață de 33 de hectare și va fi amenajat în apropierea șoselei Balcăni, pe strada Petricani. Potrivit autorităților, acest gen de piață va oferi depozite pentru produse agricole, dar și

platforme pentru spălare, sortare și ambalare a producției.

Ministrul Vasile Bumacov susține că pe piață se atestă un deficit de legume și fructe proaspete la nivel regional, iar acest Centru Agroalimentar va oferi posibilitatea agricultorilor de a soluționa

problema piețelor de desfacere și îi va ajuta să vină cu producție competitivă și atractivă. Costul construcției și dotarea centrului este estimat la 40 de milioane de euro. Se presupune că contribuția statului va consta în acordarea terenurilor, iar investitorii urmează să

construiască frigidere de diferite capacități, dotate cu echipamente pentru operațiuni post-recoltare. Scopul construcției centrului este asigurarea pieței interne și a exportului cu produse de calitate, sortate, spălate, ambalate și depozitate în frigidere speciale agricole.

GRANTURI PENTRU PRODUCĂTORII AGRICOLI

Dacă ești producător agricol și cauți o modalitate eficientă pentru a investi în agricultură, poți beneficia de un grant de până la 350 de mii de dolari. A fost lansată cea de-a doua rundă de selectare a dosarelor pentru programul de granturi investiționale post-recoltă pentru producători agricoli.

Linia de granturi investiționale „Facilitarea accesului la piețele de desfacere”, destinate grupurilor de producători, are un buget total de 7 milioane de dolari și vizează investiții în utilaje și tehnologii post-recoltă pentru sectorul fructelor și legumelor.

Producătorii agricoli vor beneficia de suport tehnic gratuit pentru formarea grupurilor de

producători, dar și finanțare pentru aplicarea tehnologiilor moderne post-recoltă. Granturile investiționale sunt destinate grupurilor de producători din sectorul horticola. Grupurile de producători trebuie să fie constituite din cel puțin 5 membri cu activitate individuală de minim 3 ani în acest sector.

Granturile investiționale sunt destinate pentru procurarea echipamentului tehnologic și utilajului post-recoltă (linii de sortare, spălare, calibrare, împachetare, uscătorii, etc.). Granturile investiționale vor constitui 50% din investiția totală, cu un plafon de 350,000 dolari SUA per grup de producători. Dosarele de aplicare pot fi depuse la oficiile teritoriale ale Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) până pe 30 octombrie 2014.

R. MOLDOVA ȘI BELARUS VOR COLABORA MAI INTENS

Moldova intenționează să semneze cu Belarusul o serie de acorduri de consolidare a cooperării în domeniul agriculturii, în timpul viitoarei vizite a președintelui belorus, Alexandr Lukașenko, la Chișinău. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, a declarat recent că Belarusul este un partener sigur al Moldovei, cu care a existat mereu o colaborare bună și care cu timpul nu va face decât să se întărească. „Noi colaborăm fructuos în domeniul seminologiei, în special, al porumbului. Noi i-am ajutat

la acest capitol, institutul nostru de cercetări științifice de la Porumbeni a lucrat strâns cu parteneri din Belarus. În plus, avem proiecte mixte în domeniul construcției de tractoare”, a menționat ministrul.

Conform spuselor sale, R.Moldova continuă să consolideze cooperarea bilaterală în exporturile de vin și de produse pomicole-legumicole. „Dorim să negociem cu partea belorusă posibilitatea de a exporta vin îmbuteliat, pentru că acum ei cumpără vinuri în vrac, ceea ce nu este prea bine pentru

noi. De asemenea, avem relații excelente la exporturile de produse pomicole-legumicole. Belarusul chiar adoptă uneori anumite acte normative care contribuie la simplificarea exporturilor produselor noastre. Ceea ce leagă cel mai mult Moldova și Belarusul este agricultura, inclusiv importurile de tractoare. Nu cred că cineva a cumpărat mai multe tractoare decât Moldova prin intermediul programului 2KR, finanțat de Japonia, or, este vorba de mii de tractoare”, a spus Bumacov. Ministrul și-a

exprimat speranța că până la vizita lui Lukașenko, guvernul va elabora și va discuta anumite acorduri referitoare la asam-

blarea tractoarelor, exporturile de produse pomicole-legumicole și colaborarea în domeniul cercetărilor științifice.

MODALITĂȚILE DE ACORDARE A COMPENSAȚIILOR PENTRU PRODUCĂTORII DE FRUCTE

La data de 4 septembrie 2014, în ședința Guvernului, a fost aprobat Regulamentul privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe afectați de restricțiile impuse de Federația Rusă la importul de fructe și legume din Republica Moldova. Astfel, producătorii de prune, soiuri timpurii, precum și producătorii de mere, soiuri de vară și toamnă, pot aplica pentru a beneficia de sprijin financiar din partea Statului.

Guvernul a alocat 138 milioane lei în acest scop, sumă din care se preconizează a fi compensate pierderile cauzate de comercializarea la preț redus către unitățile de procesare. Va fi acordat sprijin pentru volumele de 40 mii tone de prune și, respectiv, 60 mii tone de mere. Cu alte cuvinte, fiecare kg de mere va fi compensat cu 1,5 lei, iar fiecare kg de prune va fi compensat cu 1,2 lei. Volumele de produse comercializate către procesatori care vor depăși aceste limite nu vor fi compensate. Entitatea care va administra procesul de acordare a sprijinului financiar este Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură (AIPA), aceeași instituție care gestionează fondurile destinate subvenționării agriculturii. Soiurile

de mere de vară omologate în Republica Moldova sunt Mantet, Papirovka, Primula, Quinte, Red Melba, Romus 2, Romus 3, Slava Pere-mojtiam, Șafran de Vară. Soiurile de mere de toamnă omologate în Republica Moldova sunt: Akane, Calvil de Zăpadă, Coredana (B), Coredem, Coredis, Domnești, Generos, Izvoraș, Nistreț, Pioner, Priam, Prima, Remo, Rewena, Spartan, Țiganca.

IMPORTANT DE REȚINUT

Pentru a fi eligibili de compensare, producătorii trebuie să vândă fructele direct procesatorilor până la data de 15 septembrie 2014 în cazul prunelor și 30 septembrie 2014 în cazul merelor, iar dosarele de soli-

citare a sprijinului financiar trebuie să fie depuse până la 15 octombrie 2014 la comisiile speciale constituite în cadrul primăriilor.

Dosarele de solicitare a sprijinului financiar se autorizează spre plată de către Comisia centrală de examinare în ordinea înregistrării acestora în Registrul electronic al AIPA. Nu este clar, însă, algoritmul în care AIPA va opera înregistrările în Registrul electronic. Algoritmul poate fi influențat și de modul în care comisiile

speciale de primire a dosarelor din cadrul administrațiilor publice locale vor înregistra și preda dosarele de sprijin către secțiile/serviciile teritoriale ale AIPA. Cu alte cuvinte, pentru asigurarea transparenței în procesul de înregistrare în Registrul electronic, atât comisiile speciale, cât și secțiile/serviciile teritoriale ale AIPA ar trebui să publice regulamentele de înregistrare a dosarelor de solicitare a sprijinului financiar, cu indicarea ordinii de înregistrare.

Producătorii de soiuri mai târzii sunt discriminați în raport cu producătorii de soiuri timpurii, dat fiind faptul că perioadele de recoltare și, respectiv, de comercializare a fructelor nu pot fi influențate de aceștia, ci doar de normele tehnologice ale fiecărui soi în parte. Există și risc de abuz din partea producătorilor care și-au planificat din start comercializarea către procesatori, neavând intenția inițială de a vinde în stare proaspătă. Respec-

tivii nici nu au investit în infrastructură de sortare, păstrare și ambalare, și nici nu au suportat costurile operaționale specifice producerii orientate spre segmentul de fructe în stare proaspătă. Adică, cei care și-au planificat din start vânzarea către procesatori vor primi și compensații din contul celor care au depus eforturi pentru comercializare în stare proaspătă.

Vadim CODREANU

MOLDOVA NU VA RĂSPUNDE RUSIEI ÎN ACELAȘI FEL

Rusia încalcă prevederile Acordului de Liber Schimb cu R. Moldova prin aplicarea taxelor vamale la importul produselor moldovenești. Moldova, însă, nu intenționează să încalce angajamentele pe care le are în raport cu Rusia și să aplice măsuri similare. Despre aceasta a declarat de curând, în cadrul unei conferințe de presă vice-premierul Andrei Candu, ministrul Economiei. El a precizat că subiectul va fi discutat la Consiliul economic al CSI, pe data de 26 septembrie la Moscova, precizând că deja au fost demarate consultările cu alți colegi din CSI, dar și din UE.

Potrivit lui, Rusia încalcă atât prevederile Acordului de Liber Schimb cu CSI, cât și a regulile stabilite de Organizația Mondială a Comerțului. „Suntem implicați la moment într-un proces intens de discuții cu toate părțile. Cert este că noi nu vom lua măsuri împotriva cuiva, mai ales dacă aceste măsuri ar urma să afecteze și consumatorul local. A veni cu astfel de măsuri, înseamnă ca prețurile la unele produse să crească, sau acestea chiar să nu se regăsească pe rafturi. Acest lucru indiscutabil

va afecta consumatorul, care în secolul 21 trebuie să beneficieze de drepturile sale. De aceea, noi nu vom aplica contramăsuri împotriva Rusiei”, a spus Candu. Potrivit lui, Moldova nu și-a epuizat încă toate argumentele pentru a convinge Rusia că măsurile luate sunt pur politice și nu au niciun fundament economic. Andrei Candu a menționat că Moldova nu este singura țară față de care Rusia impune embargouri, precizând că Rusia a interzis și importul produselor din UE pe piața sa. „Nu suntem singuri și am putea să ne unim eforturile pentru a face față acestei situații”, a spus Candu. Șeful Delegației UE la Chișinău, Pirkka Tapiola, a accentuat angajamentul UE pentru susținerea unui sistem bazat pe reguli, precizând că aceasta este o garanție a stabilității.

Rusia a introdus taxe vamale la importul a 19 de categorii de mărfuri din Moldova de la vinuri, fructe și legume până la mobilă. În hotărârea semnată pe 31 iulie de către premierul rus Dmitri Medvedev și intrată în vigoare la sfârșitul lunii august, se arată că mărirea taxelor vamale aplicate la mărfurile moldovenești este egală cu cele pentru țările care nu fac parte din Uniunea Vamală, Moldova fiind inclusă în categoria națiunilor cele mai favorizate. Potrivit documentului, pentru 19 categorii de mărfuri din R. Moldova va fi aplicat același regim vamal ca și pentru țări precum România, Polonia, China, Germania, Estonia, Franța etc. Este vorba de carne, legume, fructe, cereale, făină, semințe de floarea-soarelui, bere, vin, zahăr, conserve din legume și mobilă. Dacă

pentru unele tipuri de mărfuri, cum ar cerealele, făina sau berea, impactul nu va fi semnificativ, pentru altele taxele vor fi o piedică în accesul pe piața rusească. În cazul acestor mărfuri era aplicată cota zero, dar de acum încolo acestea vor fi taxate. De exemplu, pentru zahăr taxa vamală standard va fi de 340 de dolari pentru o tonă. Premierul Iurie Leancă a declarat că Rusia nu ar avea niciun motiv să impună unilateral taxe pentru produsele din Republica Moldova. Anterior, Rusia a interzis importul de vinuri, fructe și conserve din legume din Republica Moldova, invocând că acestea nu corespund unor norme de calitate, lucru înfirmat de autoritățile de la Chișinău și calificat de oficiali moldoveni și europeni drept o pedeapsă pentru asocierii Republicii Moldova cu Uniunea Europeană.

ATENȚIE LA ANTRAX

Numărul persoanelor infectate cu antrax este în creștere la Cahul. Testele de laborator au confirmat boala la toți cei suspecți de antrax. La începutul lunii septembrie au fost depistați primii cinci bolnavi de antrax. Oamenii lucrau la o fermă privată din satul Vadul lui Isac, Cahul și s-au infectat de la un vițel pe care l-au tăiat. Responsabili din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) au declarat că animalul a fost sacrificat în mod ilegal. Ulterior alți bolnavi s-au infectat de la carnea de oaie.

Primii bolnavi de antrax au fost depistați la începutul lunii septembrie. Medicii din Cahul au anunțat că suspectează un caz de antrax, forma cutanată, la un bărbat de 47 de ani. Bărbatul susține că la mijlocul lunii august împreună cu alți patru colegi, au sacrificat un vițel la fermă. Peste o săptămână, bărbatului i-au apărut erupții la degetele mâinilor, dar nu s-a adresat la medic. Mai târziu, acesta a mers la medicul de familie și a fost internat în spitalul raional Cahul, fiind suspectat cu o formă cutanată de antrax. Ulterior au fost depistate și spitalizate încă patru persoane cu erupții cutanate, care la fel au avut contact cu animalul.

Săptămâna trecută alte persoane au fost internate cu antrax, de data aceasta victimele au mâncat carne de oaie, care ar fi fost infectată. Mai multe persoane din raionul Cahul sunt acum sub supravegherea medicilor, care declară că numărul victimelor ar

putea crește după ce s-a descoperit un alt focar la o stână din satul Vadul lui Isac.

AUTORITĂȚILE IAU MĂSURI

După ce au fost confirmate primele cazuri de boală, specialiștii de la ANSA s-au deplasat la fața locului pentru a cerceta circumstanțele apariției bolii. Surse din cadrul Agenției au declarat pentru AgroMediaInform că inițial infecția a fost depistată în carnea de vită congelată, după ce bovină a fost sacrificată ilegal într-o gospodărie individuală neautorizată sanitar – veterinar din satul Vadul lui Isac. Potrivit ANSA, efectivul de animale din gospodăria individuală a fost achiziționat din diferite localități ale R. Moldova fără crotalii (marcă metalică aplicată pe urechea animalelor ca semn de recunoaștere – n.r.), acte de proveniență și certificate sanitar veterinar.

În prezent a fost depistat încă un focar de boală la o stână din aceeași localitate. Victor Tocan, responsabil din cadrul Serviciului de presă al ANSA ne-a spus că specialiștii Agenției au întreprins un șir de acțiuni sanitar-veterinare pentru lichidarea cazurilor înregistrate de antrax din raionul Cahul. Efectivul de animale a fost pus în carantină, animalele au fost supuse identificării prin aplicarea crotaliilor auriculare și controlate de veterinari. De asemenea, efectivul de animale a fost supus imunoprofilaxiei contra antraxului. După ce a fost confirmat diagnosticul de antrax s-a efectuat examenul clinic al speciilor de animale receptivă la antrax, cu imunizarea ulterioară contra bolii în toate satele din raionul Cahul. În prezent animalele se află sub supravegherea sanitar-veterinară permanentă până la ridicarea carantinei de boală. Populația este informată despre importanța colaborării cu medicii vete-

rinari, precum și contactarea acestora în caz de apariție a suspiciunilor de îmbolnăvire a animalelor.

CUM SE MANIFESTĂ ANTRAXUL

Antraxul sau dalacul este o boală infecțioasă produsă de *Bacillus anthracis*. Această bacterie produce sporii care răspândesc infecția. Boala este comună omului și animalelor. Oamenii pot dezvolta patru tipuri de infecții cu antrax: antrax cutanat – se manifestă printr-o leziune a pielii. Forma cutanată este o formă mai ușoară, locul de pătrundere al bacilului în organism fiind pielea

care a ajuns în contact cu agentul patogen. Letalitatea pentru această formă este joasă. Alte forme a bolii sunt: antrax gastro-intestinal – prin ingestia de alimente contaminate; antrax orofaringian (regiunea posterioară a cavității bucale) – prin ingestie de alimente contaminate și antrax respirator – prin inhalarea sporilor. Dintre cele patru forme, antraxul respirator duce la deces cel mai frecvent.

Perioada medie de incubație pentru antrax este de până la 7 zile, dar poate dura 60 de zile sau mai mult până la apariția simptomatologiei. Simptomele depind de tipul de transmitere a infecției. Alte semne de boală pot fi ganglioni limfatici măriți în apropiere de

zona cu leziune cutanată, febră, migrene (dureri de cap) și o senzație de disconfort.

ANSA subliniază că în țara noastră vaccinarea contra antraxului este gratuită. Campania de vaccinare împotriva antraxului a demarat la începutul lunii aprilie. Aceasta se desfășoară la nivel național, o dată pe an, înainte ca animalele să fie scoase la pășunat. Imunizarea se face pentru toate bovinele, cabalinele, caprinele și ovinele, indiferent de sexul animalelor, după împlinirea vârstei de o lună. Vaccinarea este gratuită pentru toți proprietarii de animale, costul acestei acțiuni fiind suportat de bugetul de stat.

Arina ROȘCA

ACȚIUNI ÎMPOTRIVA BOLII LIMBII ALBASTRE

În câteva țări vecine R. Moldova au fost confirmate numeroase cazuri de febră catarală a oilor sau boala limbii albastre, printre care Turcia, Macedonia, Bulgaria, Serbia și România. Prin urmare, autoritățile sanitar-veterinare din țara noastră avertizează opinia publică cu privire la pericolul și evoluția acestei boli.

Specialiști din cadrul ANSA susțin că febra catarală a oilor sau boala limbii albastre, este o maladie infecțioasă endemică, de origine virotică. Boala este sezonieră și apare în zonele cu climă temperată. Virusul este foarte stabil și în anumite condiții favorabile se păstrează activ ani de zile. Este rezistent la putrefacție, la acțiunea cloroformului, eterului, dar sensibil la acțiunea tripsinei. Cele mai sensibile la virus sunt oile, mai ales rasele europene perfecționate

cu vârsta până la un an. Bovinele și caprinele sunt destul de rezistente, boala la aceste animale manifestându-se adesea fără simptome deosebite, totuși nu sunt excluse infecțiile clinice, chiar mortale. Rasele locale sunt, în general mai puțin receptivă, susțin specialiștii. Îmbolnăviri cu evoluție gravă s-au semnalat și la cerbi.

Potrivit specialiștilor din cadrul Direcției Supraveghere sanitar-veterinară din cadrul ANSA, sursele de infecție sunt animalele

bolnave sau trecute prin boală. Boala se transmite nemijlocit prin intermediul insectelor hematofage înțepătoare, care rămân infectați pe toată durata vieții. Perioada de incubare este de 3-7 zile dar poate dura și până la 80 de zile. Boala debutează cu hipertermie, abatere, lipsa poftei de mâncare. Poate apare o congestie a mucoasei bucale și nazale, însoțită de salivare spumoasă și lăcrimare. Animalul execută mișcări ritmice ale limbii și la 24-48 ore limba

este puternic tumefiată (de unde și denumirea de boala limbii albastre), iar animalele țin gura întredeschisă. De asemenea, la nivelul buzelor pot apare mici răni de 2-4 mm care sângerează ușor. Animalul poate să șchiopăteze, să refuze deplasarea. Alte consecințe ale bolii sunt

diareea, avorturile, sterilitatea. La bovine pe lângă cele menționate mai sus apare și scăderea producției de lapte.

Profilaxia prevede evitarea importului din țările contaminate chiar și după șase luni de la stingerea ultimului focar de boală din țările respective. Măsurile

profilactice vor viza și lupta contra transmițătorilor. Mijloacele de transport se vor dezinfecta sistemic pentru a se evita intrarea insectelor contaminate în țară. Vaccinarea se practică în țările unde boala este frecvent înregistrată.

Potrivit specialiștilor ANSA prezența cazurilor de boală în apropiata vecinătate a țării impune o supraveghere sanitar-veterinară mai profundă, accentuată pe supravegherea statusului clinic a tuturor turmelor de animale receptivă. La exploatarea de animale receptivă se vor impune măsurile de igienă zoo-veterinară de rigoare și înțepături combaterea insectelor hematofage.

AJUTOR PENTRU PRODUCĂTORII EUROPENI DE FRUCTE ȘI LEGUME

Comisia Europeană (CE) a promis un ajutor de 125 de milioane de euro pentru producătorii de fructe și legume afectați de sancțiunile impuse de Rusia. Agenția France Presse, citând surse din cadrul CE, scrie că producătorii încearcă să profite de pe urma acestui ajutor.

Unii producători de salată sau murături au solicitat un sprijin de cinci ori mai mare decât volumul anual al exporturilor de produse din UE către Federația Rusă. De asemenea, producătorii de brocoli sau cei de conopidă au cerut un sprijin de trei ori mai mare decât nivelul exporturilor. Comisarul european pentru

Agricultură, Dacian Cioloș, a anunțat, la o săptămână după embargoul rusesc, că va debloca 125 de milioane de euro pentru sprijinirea fermierilor din sectorul de fructe și legume pentru a face față embargoului rusesc. Rusia este principala piață de export pentru mai multe tipuri de fructe și legume, iar interdicția de

import a fost anunțată în plin sezon de recoltare. Pe baza celor mai recente date, impactul începe să fie simțit pe anumite piețe. Fermierii și exportatorii nu și-au putut face planuri care să ia în considerare embargoul și, în mod clar, nu toți vor găsi la timp suficiente piețe alternative.

Produsele vizate de măsurile anunțate sunt următoarele: roșii, morcovi, varză albă, ardei, conopidă, cstraveți, inclusiv cornișon, ciuperci, mere, pere, fructe roșii, struguri de masă și kiwi. Piețele pentru aceste produse sunt în plin sezon,

fără opțiuni de stocare pentru cele mai multe dintre ele și fără piețe alternative imediat disponibile.

Măsurile excepționale ce au fost anunțate includ retrageri de pe piață, inclusiv pentru distribuirea gratis a produselor în cauză, compensații pentru nerecoltare și recoltarea înainte de coacere. Asistența financiară va acoperi toți producătorii, indiferent dacă fac parte din organizații sau nu. Măsurile vor avea un efect retroactiv începând cu data de 18 august 2014. Astfel, orice cantități retrase începând cu această dată

(sau care fac obiectul recoltării înainte de coacere, sau altor măsuri) vor fi deja acoperite de aceste măsuri suplimentare, cu condiția efectuării controalelor ne-

cesare. Aceste măsuri se vor aplica inițial până la sfârșitul lunii noiembrie, având un buget prevăzut de până la 125 de milioane de euro.

TURCIA, AFECTATĂ DE SECETĂ SEVERĂ

Fermierii din Turcia se confruntă cu o secetă extrem de severă, înregistrându-se cel mai scăzut nivel de apă în sol din ultimii 30 de ani.

Agricultorii sunt extrem de îngrijorați cu privire la pagubele pe care le poate provoca ari-

de 105 milioane de m³ și mai are, în prezent, abia 20% din capacitatea lui. Potrivit autorităților

ditatea terenurilor. Deși există foarte multe bazine de acumulare pentru a asigura irigarea terenurilor agricole, seceta a redus semnificativ cantitatea de apă din acestea. Spre exemplu, Zerne, unul dintre cele mai mari bazine de acumulare din Turcia, are o capacitate

este cel mai scăzut nivel din 1985, anul în care s-a construit barajul. În prezent, nu se folosește apa pentru irigații din acest bazin, iar potrivit administratorilor dacă situația va continua, anul viitor vor fi probleme foarte grave la producția de cereale.

CARNE DIN BRAZILIA PENTRU RUSIA

Exporturile de carne de porc din Brazilia ar putea crește cu până la 20 de procente anul viitor, iar transporturile de carne de vită ar putea atinge un record absolut datorită cererii tot mai mari din partea Rusiei, care are nevoie să înlocuiască produsele din Uniunea Europeană pe piața internă.

Exporturile de carne de

vită din Brazilia ar putea crește cu 10,1% până la 2,24 milioane de tone, depășind recordul înregistrat în anul 2007 de 2,19 milioane de tone, menținând țara pe prima poziție în topul celor mai mari exportatori la nivel mondial, arată datele Departamentului de Stat pentru Agricultură din SUA (USDA). În ceea ce privește exportu-

rile de carne de porc, acestea vor crește cu 20 de procente până la nivelul de 696.000 de tone. Creștere a fost generată de o cerere tot mai mare din parte rușilor care au nevoie de produse după embargoul impus produselor importate din UE sau SUA. Producătorii de carne de vită din Brazilia sunt optimiști și așteaptă o creștere a expor-

turilor către Rusia în următoarele 12 luni.

Brazilia este deja cel mai mare exportator mondial de carne de vită, înaintea Indiei și Australiei. În ceea ce privește exporturile de carne de porc, țara se situează pe locul al patrulea, după SUA și UE, care livra, în mod obișnuit, mai mult de 2 milioane de tone pe an, și Canada.

FRANȚA NEVOITĂ SĂ IMPORTE GRÂU

Ploile din ultimele luni au afectat serios recolta de grâu a Franței – unul din exportatorii de top din Uniunea Europeană, Franța fiind acum în situația de a importa grâu de panificație din Lituania și Marea Britanie, pentru a compensa calitatea slabă a recoltei interne și pentru a satisface contractele semnate înainte de recoltare.

Importurile recente indică faptul că Franța se luptă să-și păstreze cota de piață pentru exporturile de grâu de panificație

în acest sezon. Agenția Reuters arată că, în ultimii 13 ani, Franța a mai importat doar o dată cantități semnificative de grâu lituanian, în timpul

sezonului 2010/2011. Franța a mai importat, în acest sezon, grâu cu indici ridicați de panificație din țările scandinave, din Germania, Polonia și

Marea Britanie. Exportatorii francezi se străduie să respecte contractele existente prin amestecarea grâului din producția internă cu cel de calitate superioară din import.

Piețele-cheie ale Franței sunt statele din Africa de Nord, în special Algeria – al patrulea cel mai mare importator de grâu din lume. În această situație, Algeria este de așteptat să caute alți furnizori pentru viitoarele achiziții. Marea Britanie și-a crescut deja cota de export de grâu către Algeria.

ȚĂRILE DIN BALCANI LUPTĂ CU BOLILE ANIMALELOR

În Turcia autoritățile au reușit să stopeze epidemia de boala limbii albastre în timp ce statele din Balcani se luptă în continuare cu ea. Nu au mai fost raportate cazuri noi de boala limbii albastre în Turcia după ce s-a dat startul programului regional de vaccinare. Autoritățile continuă să facă

eforturi pentru monitorizarea și vaccinarea animalelor de la granița de vest a regiunii Kirklareli, unde s-a confirmat boala.

Între timp, au apărut tot mai multe confirmări de cazuri de boala în state din Balcani, inclusiv Serbia, a șaptea țară afectată. România este una dintre cele mai

afectate țări de epidemia de boala limbii albastre. În zona Vrancei au fost confirmate recent noi cazuri de infestare cu această boală. În Serbia, boala a fost confirmată în regiunea din sudul țării. Cel mai recent raport al autorităților sanitar-veterinare din Macedonia a arătat că boala a fost

descoperită în 14 regiuni ale țării în special în vest și sud. Săptămâna trecută, fermierii din Bulgaria au sacrificat sute de oi din cauza bolii, iar mai multe capre și vaci au fost găsite moarte. Alte noi cazuri au fost raportate în Italia, unde virusul a fost confirmat chiar din septembrie anul trecut.

WWW.AGRAVISTA.MD
te informează la timp,
oferindu-ți cele mai bune
argumente în orice negociere!

Mulți producători s-au convins
că este mult mai greu
să vinzi produsul
la un preț convenabil,
decât să produci

AgraVista — Bursa Agricolă on-line din Republica Moldova - [OPERA 9.64 (build 10487)]

Автоматическое обновление: 15.06.2010

romana | русский | english

15 iunie 2010

Produse | Companii | Infocentru | Stiri

Cautare

Autentificarea utilizatorilor

Utilizator :

Parola :

[Inregistrare utilizator](#)

Publicitate:

PDBA — asistență tehnică

Preturi

Preturi la produse agricole pe pietele din Moldova, Polonia, Ucraina si Rusia. Aveți posibilitatea de a vizualiza preturile in format **grafic**, **tabel** si **excel arhivat**. [Detalii](#)

Sondaj

Sunteți de acord cu vânzarea terenurilor persoanelor straine?

☐ Sunt de acord

☐ Nu sunt de acord

☐ Nu știu

Partener AgraVista:

IEAD

Baza de date de produse si companii

Produse

Cauta dupa produs:

Alege produse din:

Alege categoria

Companii

Cauta dupa companie:

Alege companii din:

Alege regiunea

Cereri si oferte

Categorii de produse — 123, Cereri — 41, Oferte — 255

Intreprinderi

Categorii de produse — 22, Companii — 1158

Mijloace de productie

Categorii de produse — 17, Companii — 314

Echipament agroindustrial

Categorii de produse — 78, Companii — 718

Ambalaj agroalimentar

Categorii de produse — 8, Companii — 130

Infocentru

Monitorizarea pietei

Monitorizarea pietei angro de fructe si legume in Moldova, mai 2010

Studii

Producerea si comercializarea cartofului in raionul Orhei

Legislatie

Buletin financiar mai 2010

Tehnologii

Trigarea - una din conditiile succesului in agricultura

Ideii de afaceri

Cultivarea tomatelor in sere

Buletin AgraVista

Buletin AgraVista, nr. 4, 2010

Agromediainform

Agromediainform nr. 7, aprilie 2010

Expozitii si conferinte

Expozitii produse organice 2010-2011

Istori de succes

Business-ul de pastrare a fructelor in frigider

Adrese utile

De la 1 septembrie 2014 puteți accesa pagina AGRAVISTA în versiune nouă. În prezent aveți acces la ambele versiuni AGRAVISTA. Versiunea nouă o puteți accesa acum la **new.agravista.md**.

new.agravista.md

Приложения | Suggested Sites | Web Slice Gallery | Импортровано из...

Автоматическое обновление: 15.06.2010

AGRAVISTA Primul portal agricolural din Moldova

Email Parola

AGRO RO Inform

Află prețurile la produse fără a ieși din casă!

NOUTĂȚI | COMPANII | INFOCENTRU | PREȚURI | CERERI & OFERTE | DESPRE NOI

Caută

CERERI & OFERTE

OFERTE RECENTE

vind erbicidul Fusilade Forte

Vand orz de toamna dinroada anului curent

miez de floarea soarelui

CERERI RECENTE

Orz

Achizitionam griu

14/07/2014

Pe piața din Orhei a apărut în vânzare producție autohtonă de ardei dulci

Producătorii agricoli din raionul Orhei oferă producție proprie de ardei dulci

11/07/2014

La piața din Balti, oferta de pepeni verzi este mare

Producția autohtonă de pepeni verzi a constituit aproximativ 20-25% din producția totală.

08/07/2014

Pe piața din Orhei oferta de roșii este mare

Deși oferta de roșii este mare, prețurile rămân înalte.

DINAMICA PREȚURI

BAZA DE DATE PRODUSE / COMPANII

Denumire:

Categoria:

Țara:

SONDAJ

Care este piața de interes pentru comercializarea produselor / serviciilor?

PREGĂTIRI PENTRU ZIUA NAȚIONALĂ A VINULUI

Culesul strugurilor este în toi în republică. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, a invitat jurnaliștii la începutul săptămânii pe plantațiile de vii ale unei întreprinderi specializate în cultivarea strugurilor de soiuri tehnice și în producerea vinurilor de calitate. Bumacov a caracterizat anul agricol curent drept unul favorabil pentru viticultură, menționând că producția globală de struguri va fi de 380 mii de tone, dintre care 275 de mii de tone soiuri europene. Între timp, pregătirile pentru sărbătoarea Ziua Națională a Vinului sunt în toi. Autoritățile așteaptă de două ori mai mulți turiști decât în ceilalți ani.

În cadrul turului de presă, Bumacov a vorbit despre posibilitățile de export a strugurilor de masă, aceste oportunități fiind folosite din plin de către mai mulți viticultori, care comercializează în prezent strugurii în România, Belarus, Rusia Polonia și alte țări. De asemenea, în condițiile în care Rusia a suspendat importurile de produse vinicole din Moldova, din 11 septembrie 2013, republica a majorat exporturile acestora către țările din Uniunea Europeană (UE). Reprezentanții ai Oficiului Viei și Vinului au declarat că de la începutul anului 2014, livrările de vinuri moldovenești către țările Uniunii Europene au crescut cu 5 mil. litri comparativ cu perioada similară a anului 2013. Cele mai mari importuri de vin moldovenesc s-au înregistrat în Polonia, Cehia, Austria, Lituania, Letonia, Slovacia, Grecia, Croația, Italia, Belgia, Olanda. În total, de la începutul anului în țările UE s-au livrat peste 12 mil. l de vin din cele peste 55 mil. l, cât s-au exportat în total în opt luni.

În această perioadă au crescut ne semnificativ cantitățile de vin livrate pe piețele din SUA și Canada, care au constituit în general peste 275 mii l. Vasile Bumacov susține că Republica Moldova a exportat anul trecut în SUA băuturi alcoolice în valoare de peste 14 milioane dolari. Potrivit lui, consumatorul american apreciază vinurile produse din soiuri de struguri care pot fi găsite doar în Moldova. În ceea ce privește țările CSI, în particular, în primele opt luni în Belarus s-au exportat peste 28 mil. l de vin, iar în Kazahstan - circa 3 mil. l, ceva mai puțin decât indicatorul similar din anul 2013. O descreștere ne semnificativă s-a înregistrat la exporturile de

vinuri în China, unde în opt luni s-au livrat ceva mai mult de 700 mii litri, deși piața chineză are capacități mult mai mari, spun specialiștii.

VINUL VA DEVENI DIVIN

Deoarece din cauza embargoului impus de rusi, vinificatorii au încă stocuri mari pe care nu le pot vinde, Guvernul le-a propus să-l transforme în divin. Pentru asta este însă nevoie iar de bani, pe care statul nu îi are. În cadrul unei întâlniri a membrilor Guvernului cu vinificatorii, a fost discutată problema prețului de achiziție a strugurilor și utilizării stocurilor existente de vinuri. Pentru a rezolva problema stocurilor de vinuri care nu au fost vândute, a fost propusă distilarea acestora. Pentru asta sunt necesare

mai mică decât în anul precedent cu 25-30%, potrivit datelor Uniunii Oenologilor. Prețul mic se datorează embargoului impus de Rusia la fructele și legumele din Republica Moldova. Totodată, un mare număr de producători de vinuri nu au vândut o mare parte din vinul produs anul trecut, din cauza că nu au reușit să-și diversifice piețele de desfacere.

MOLDOVA MERITĂ SĂ FIE VIZITATĂ PENTRU VINĂRIILE SALE

De această părere sunt jurnaliștii de la revista americană Forbes, care au inclus țara noastră în lista locurilor neobișnuite din fosta Uniune Sovietică bune pentru turism. Cititorii revistei sunt invitați să facă un tur

americani, pe care i-a invitat la Ziua Națională a Vinului. „Este un eveniment foarte important pentru noi. E o ocazie unică de promovare nu doar a vinurilor noastre dar și a tradițiilor milenare. Sectorul vitivinicol formează 7,5% din totalul exporturilor din Republica Moldova, angajează peste 250 mii de cetățeni la cele 140 întreprinderi vitivinicole. Moldova are cea mai mare densitate a viilor din lume, de 7% din terenurile arabile”, a precizat ministrul.

Autoritățile așteaptă de două ori mai mulți turiști în acest an de Ziua Vinului. Dacă în anii precedenți la sărbătoare participau circa 40 - 44 mii de oameni, atunci în acest an organizatorii se așteaptă la un flux de circa 100 mii de persoane, inclusiv turiști și jurnaliști din străinătate. Recent, în cadrul unei ședințe la Ministerul Agriculturii a fost prezentat conceptul desfășurării sărbătorii. Responsabili din mai cadrul mai multor ministere și departamente, au venit cu sugestii pentru a asigura o bună organizare a evenimentului. Ministrul Agriculturii a solicitat consolidarea eforturilor tuturor actorilor în ve-

12-15 milioane euro. Distilarea vinurilor ar rezolva parțial problema și ar duce la dezvoltarea pieței de divinuri, care este mai sigură decât cea a vinurilor.

Distilarea vinului pentru a rezolva problemele din sectorul vinicol s-ar aplica pentru prima dată în țara noastră. În prezent prețul oferit de unii procesatori pentru un kilogram de struguri este de 1,5-2 lei, chiar dacă roada din acest an este

pe la cele mai deosebite vinării. Primele beciuri incluse în tur sunt cele de la Cricova, la doar 13 km de Capitală. Purcari de asemenea figurează în topul sugestiilor. La Chateau Vartely, turiștii nu doar vor degusta vinuri bune, scriu jurnaliștii, dar și o parte din istoria Moldovei. Forbes nu trece cu vederea nici Ziua Națională a Vinului. Ministrul Bumacov a declarat că este bucurios de atenția acordată de jurnaliști

derea bunei organizări a acestui eveniment ce ne reprezintă țara. Printre activitățile programate, devenite deja tradiționale, se numără prezentări și show-uri ale meșterilor populari, ale pictorilor stradali și fotografiilor, master class-uri și degustări de vinuri, precum și show-uri culinare. Ziua Națională a Vinului va avea loc în Piața Marii Adunări Naționale în zilele de 4 și 5 octombrie.

CERERI ȘI OFERTE Perioada 1-15 septembrie 2014

Titlu	Cantitate	Contacte
Semințe de orz de toamnă 1, reprod., soiul Dostoinai	55 t	078011066
Butași viță de vie altoiți		069101090
Trandafiri altoiți		078222455
Material săditor pomicol		069380347
Material săditor pomicol		078200436
Zmeură și căpșună remontanță		069644248
Semințe de orz de toamnă, 1 reprod., soiul Zimovai	65 t	078011066
Semințe de grâu de toamnă, 1 reprod., soiul Polevic	55 t	078011066
Semințe de grâu de toamnă, 1 repr., soiul Cuilnic	70 t	078011066
Semințe de grâu de toamnă, 1 reprod. soiul Antonovca	60 t	078011066
Vând grâu alimentară.	100 t	067265255
Vând orz.	70 t	069213297
Vând floarea soarelui.	200 t	068654422
Gogoșari	5 t	068654422
Varză	10 t	079207222
Vând ulei vegetal.	4 t	079850249
Vând miere de albine		079850249
Vând grâu alimentară	500 t	069108603
Vând miere de albine	600 kg	079813686
Vând floarea soarelui	40 t	067265255
Cumpăr făină de grâu de calitate superioară	500 t	069121750
Făină de grâu calitate superioară - cumpăr	400 t	069171859
Struguri de masă	15 t	069171859
Mere Golden, Idared, Simirenco	120 t	069947447
Vând autocamion-frigider, combina	1 unități	078892691
Mere soiul Idared, Florina	200 t	069249049
Mere soiul Idared, Richarder, Golden	15 t	023673253
Ardei dulci de seră	15 t	069357289
Roșii de seră	20 t	069357289
Vând struguri de masă	7 t	068214571
Vând orz.	400 t	067253017
Vând soia.	150 t	067253017
Vând hrișcă curățită.	12 t	069323320
Vând mere .	30 t	067178220
Vând mazăre.	100 t	069339397
Vând orz.	200 t	069339397
Vând grâu alimentară	2 000 t	0 69339397
Puieti de pâr Elinca	1 000 unități	060687318
Mere	20 t	069359135
Ardei dulce	5 t	079207222
Fasole	1 t	068840400

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.md

Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține www.agravista.md

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE și nu știți în ce domeniu să investiți?**DORIȚI SĂ LUAȚI PREȚ BUN**
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?**Abonați-Vă la ziarul****AGROmedia**inform**ȘI VEȚI PRIMI:**

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

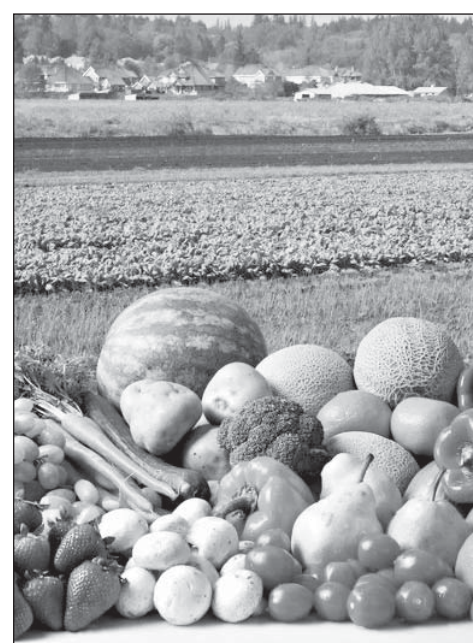
**Toate acestea la un preț
rezonabil de numai****132 de lei**
pentru abonament anual

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

Prețuri de abonare (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

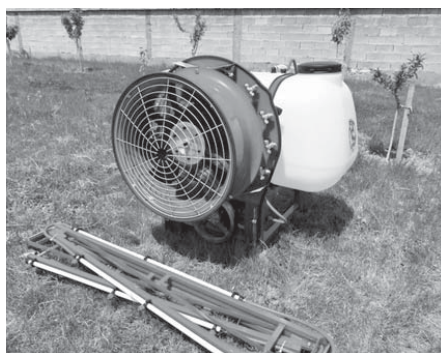
Abonamente la ziarul AGROMEDIAINFORM
pot fi perfectate în toate oficiile poștale.**Index de abonare: PM 21948****Ozonteh IMPEX S.R.L. vă propune calitate și precizie japoneză la prețuri mici**

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Plug cu 2, 3 și 4 stupiți
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau bascula-bilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENTĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: str. Ștefan Cel Mare 92/c. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Chișinău, str. Mitropolitul Varlaam 84/12
Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0680 91 611 - Robert
mob.: 0690 52 772 - Ion

Oficiu: 0 (22) 22 89 52
E-mail : ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

Toate piesele de schimb la tractoarele importate
Prețuri accesibile - suntem importatori direcți din Japonia